

Tebi Majko

Glasilo Svetišta bl. Marije Propetoga Isusa Petković

Blato • 9. ožujka 2022. • br. 1 • god. XVI.

Cijena 10 kn

ISSN 1846-6400

<http://marijapropetog.hr/tebi-majko/>

Sadržaj

3 Riječ urednice

175. obljetnica rođenja mons. Josipa Marčelića

4 »In cruce salus!«

s. M. Serafina Franulović

5 Biskup Marčelić – otac Družbe Kćeri
Milosrđa

don Anton Liepopili

7 O 25. obljetnici biskupske službe
dr. Josipa Marčelića u dubrovačkoj biskupiji

o. Petar Vlašić

9 Dr. Josip Marčelić, biskup dubrovački

s. M. Jelena Krilić

19 Euharistijsko klanjanje

s. M. Kristina Injić

23 Igrokaz o biskupu Josipu Marčeliću

Blaženičina promišljanja...

Majka Marija Propetoga

26 Cilj i duh naše družbe

29 Naše je tijelo Boga posvećeno

Djelovanje Družbe Kćeri Milosrđa...

s. M. Anamarija Vuković

31 Nemoguće je biti u svećevj blizini i ostati
nepromijenjen

s. M. Anamarija Vuković

32 Duhovna obnova za djevojke

Lucija Juričić

33 Ulazak u kandidaturu

Kutak za najmlađe...

34 Osmosmjerka

35 Zaklada »Blažena Marija Petković«

s. M. Juliana Beretić,
glavna i odgovorna urednica

Poštovani čitatelji glasila i štovatelji blažene Marije Propetoga!

»Molite za me!« – tako završavaju mnoga pisma biskupa Josipa Marčelića upućena majci Mariji Propetoga i njezinim sestrama. Majka Marija Propetoga svoga je mjesnoga biskupa smatrala utemeljiteljem Družbe Kćeri Milosrđa, ali on to nikad nije tako gledao. Pokušala ga je u postupku utemeljenja svoje družbe predstavljati kao suutemeljitelja, ali ni crkvena tijela zadužena za priznavanje novih zajednica, nisu to prihvatila. Kako tadašnje članice naše družbe, tako i mi danas, kao duhovne kćeri naše majke utemeljiteljice doživljavamo se obveznima zahvaljivati Bogu za biskupa Marčelića i moliti se za njega kao suutemeljitelja naše družbe. On je bio otvoren Duhu Svetom i njegovim nadahnućima i hrabar u podizanju novoga zavoda za odgoj mladeži.

Majka utemeljiteljica, bl. Marija Propetoga svojim je sestrama ostavila u obvezu da se za biskupa svake godine, u svim družbinim kućama slavi sveta misa, a na Kući matici u Blatu, kao izraz zahvalnosti duhovnom ocu, dala je izraditi epigraf koji glasi:

»Blage uspomene biskupu, velikom ocu i vođi ove družbe dr. Josipu Marčeliću, svom duhovnom ocu, mudrom utemeljitelju, brižnom podupiratelju, neograničenom ljubitelju Družbe, redovnica, sljedbenica milosrdnog Krista, na har svete vjere, predrage varoši i mile domovine, nad otvorenim grobom rasplakana Družba Kćeri Milosrđa III. reda sv. Franje u Blatu na otoku Korčuli nosi vječitu harnost.«

Ove se godine, 23. ožujka, navršava 175 godina od rođenja mons. Josipa Marčelića, dubrovačkoga biskupa i suutemeljitelja Družbe Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje. Rado, pogotovo o raznim obljetnicama i godišnjicom smrti, želimo oživjeti sjećanje na biskupovo djelovanje kojim je ostvario mnogo dobroga u povijesti hrvatskoga naroda.

Zahvalne smo Bogu što su ga naša majka utemeljiteljica i prve sestre u početku naše družbe imale kao pomoćnika i duhovnog oca. Iako je preminuo ubrzo nakon utemeljenja Družbe, 1928. godine, našoj majci utemeljiteljici i mladoj Družbi, ostala je pisana riječ i svjedočanstvo istinskog nasljedovatelja evanđelja, na čemu se i mi danas izgrađujemo. Biskup Marčelić bio je pravi promicatelj evanđeoskih vrednota i pastir dubrovačke Crkve, koji se zalagao za istinsko kršćansko življenje i to je prenosio na svoje duhovne kćeri.

»Budite moje kćerke, moje duhovno veselje, svojim požrtvovnim radom i svojim redovničkim življenjem po duhu sv. Franje. Molite za me!« (Pismo Majci Mariji Propetoga, 29. lipnja 1925.). Neka tako doista i bude!

»In cruce salus!«

**O 175. obljetnici rođenja dr. Josipa Marčelića
(23. ožujka 1847. – 31. kolovoza 1928.)
biskupa dubrovačkog i suutemeljitelja
Družbe Kćeri Milosrđa**

Družba Kćeri Milosrđa njeguje živu uspomenu na biskupa Josipa Marčelića i Bogu zahvaljuje za njegovo mudro upravljanje dubrovačkom biskupijom, u čemu ga je Providnost nadahnula da potakne mladu Blajku Mariju Petković, željnu odlaska u zatvoreni samostan, na ostanak u svome mjestu Blatu i tu se otvori Božjem naumu ostvarenja nove redovničke zajednice koja bi se posvetila brizi za sirotnu djecu i druge potrebnike pogođene posljedicama Prvoga svjetskog rata (1914-1918). Bog je po biskupovoj duhovnoj zrelosti vodio djevojku Mariju Petković i nova je družba utemeljena 4. listopada 1920. u Blatu i otad se rasprostranila svijetom.

s. M. Serafina Franulović

Biskup Marčelić

– otac Družbe Kćeri Milosrđa*

Marčelić je bio biskup – apostol, živa slika prvih biskupa kršćanskih vremena – siromah širokoga srca koje je razumjelo i pomagalo patnike. Uživao je u darivanju, zato mu je život procvao na kraju u punom sjaju, ostavljajući Bogu i narodu – družbu radilicu bez ikakvih, baš ikakvih potpora. Nije mogao, ni imao. Nije bio u stanju kao Haulik, Strossmayer i Stadler, koji su svojim kongregacijama uz moralne dali i materijalne mogućnosti da se brže razvijaju. On je nama dao moralno bogatstvo koje je crpio iz Božje banke – vjeru u Božju providnost. Davao nam je jamstvo riječju i djelom da nijedna naša dobra težnja i žrtva neće biti izolirana iz Božjih namjera. Učio nas je da rastemo u milosti, a da će sve drugo doći iz bogatih Očevih ruku, ako budemo imale i gajile pouzdanje u njega.

Na njegovim usnama cvalo je vječno proljeće. U vitkom, visokom stasu mene je podsjećao na svećenike Staroga zavjeta, osobito Melkisedeka. Činilo se da unaprijed gleda Družbu kao gorušicu, kako pušta žile i u novi svijet, u daleku Južnu Ameriku, gdje će se razviti u golemo stablo. Sigurno ju je zalijevao molitvom kad ju je iz visina gledao kako je sestre obrađuju bolju i velikim žrtvama, dižući svoja srca iznad zviždjeda, zaboravljajući sebe, tražeći veličanstvenu viziju vječnoga Jeruzalema u čijim dvorima čeka sestre kao dobar otac Družbe.

On Družbu moralno obogaćuje i danas, jer ima mogućnosti koje se ne iscrpljuju. Njegovo siromaštvo na zemlji pribavilo mu je raskoš u

nebu. Imao je jednu sobu koja mu je bila i radna i spavaća. Nije tu bilo ni zavjesa ni tepiha. Tu jednostavnost je opravdavao s osmijehom – neće da mu zastori odnose svjetlost, a voli higijenu radi nje neće ni tepihe na podu da kupe i vraćaju prašinu. Nije imao ni pisaćega stroja, ni za sebe ni za svoju službu, već je sve pisao rukom.

Taj je čovjek živio za braću ljude. Sve što je imao, i do čega bi došao, davao je siromasima. Njegova sestra Ivka rekla je jednom zgodom da je bila prisiljena nešto rublja dati na čuvanje kod časnih ančela za slučaj njegove bolesti. Tad se je hranio u sjemeništu, a i ona je morala tamo. Nakon njegove smrti njegova svojta nije imala što dijeliti.

Bila sam prvih godina generalna ekonomica i savjetnica u dva navrata, ali mi nije poznato da je našoj Družbi pomagao novčano, osim kući u Smokvici za tkalački stan tisuću ondašnjih dinara.

Pri samom kraju života naručio je kod č. s. Tereze Bonetti, umjetnice Sestara ančela, oltarnu sliku Krista Kralja za novu kapelu naše družbe u Kući matici. Već je bio vrlo slab i imao je želju da vidi sliku. Gotovo umirući blagoslovio ju je i zadnja njegova suza pala je na nju kao posljednji amanet i spomen.

Slika je predstavljala u vrlo skladnim bojama lik Krista Kralja u sjedećem položaju, sa strane po jedan anđeo, a na podnožju njegovu četiri kraljevske krune, što je označavalo četiri strane svijeta. Druga pak slika u nešto tamnijoj boji, neovisna o ovoj Krista Kralja, u polukrugu predstavljala je sliku Navještenja Marijina. To

* Preuzeto iz lista Družbe Kćeri Milosrđa *Lančić*, 10 (1969) 30, 12-13.

je valjda spomen na 25. ožujka 1919. godine kad je č. Majka Marija Propetoga napustila roditeljski dom i time, kako se ističe, bio udaren temelj Družbe Kćeri Milosrđa, te se taj dan slavi u Družbi kao njezin početak.

Kad su Sestre ančele poslije Prvoga svjetskog rata napuštale župu Blato, Preuzvišeni je zamolio Majku utemeljiteljicu da prihvati taj rad koji su one vodile. Ona je bila kod njih kao gost, plaćala je stanarinu i hranu. Tako je njoj odgovaralo da je mogla, slobodna od obitelji i rodbine, vršiti apostolat dobrog primjera u žrtvovanju za siromahe i patnike u rodnom mjestu poslije opustošenja koje je ostavio Prvi svjetski rat. Njoj su u tom radu pripomagale Marija Telenta koja je istoga dana kao i ona ostavila svoju rodnu kuću sa svojim planovima da se posveti u Družbi Gospodinu. Još dvije djevojke iz Blata dolazile su pripomagati kod posla u vođenju Pučke kuhinje i dječjega zabavišta, a to su bile Palma Bačić i Mandaljena Šeparović. One su bile Kćeri Marijine, a Marija Telenta je u svijetu bila trećoredica sv. Dominika. Nas dvije smo se upoznale u Veloj Luci kad je dolazila na skupštinu lučkih trećoredica.

Koncem 1918. i početkom 1919. ja sam dolazila k sestrama ančelama da me prime, ali nisam niti jednu vidjela, osim gđice Marije Petković kojoj sam potajno iznijela svoju nakanu. Tom sam prilikom vidjela i Mariju Telenta. Po odlasku sestara ančela iz Blata, ona, kao i one dvije prije spomenute, čvrsto su prionule uz Mariju Petković s odlukom da će ići skupa kudgod bilo! Marija Petković slušala je biskupa i radila po njegovim direktivama i tako je došlo do osnivanja ove naše Družbe Kćeri Milosrđa.

Dubrovački biskup Marčelić je zaslužio da njegov uzvišeni lik zasja kao zlatan ukras na plaštu Družbe za koju se tako očinski brinuo i žrtvovao.

Srebrni jubilej biskupa Josipa Marčelića

Ovom prigodom donosimo ulomke iz tekstova koji su nastali prigodom proslave 25. obljetnice biskupova upravljanja dubrovačkom biskupijom, 24. lipnja 1919.

*don Anton Liepopili, kanonik,
kaptolski dekan dubrovačke
biskupije*

O 25. obljetnici biskupske službe dr. Josipa Marčelića u dubrovačkoj biskupiji

Putnika, kada se parobrodom iz Kvarnera zaputi na jug, pošto se je nagledao pučine brodeći uz obalu otoka Paga i divio se u daljini malenom otočju kao nizu bisera, nenadano zaskoči uski rukav koji dijeli kopno od otoka Ugljana i Pašmana. Nalijevo, reklo bi se, ljulja se vitki Zadar na morskoj površini, bjelasa se divna njegova obala, u pozadini kao stražar strši Velebit, a nadesno otoci – ti cvjetni perivoji, posve obrasli šumom, maslinom, vinorodnom lozom – a po njima rasijani zaselci i skromne težačke kuće. Jedno od tih sela jest Preko, napučena župa, u svemu i po svemu napredna.

U tom selu od truda svojih žuljeva živjela četiri brata Marčelić, od kojih najstariji, otac našega svečara, Šimun Marčelić, i majka mu Tomka Gregov. Bog ih obdario mnogobrojnom djetecom, troje muškića i šestero djevojčica. Najstariji poginu junačkom smrću u borbi s nevjernom i buntovnom Italijom, a sestre se poudale, još su i danas tri u životu. U redu poroda četvrti je naš svečar Josip – majka ga radosno povila 23. ožujka 1847. Bezbrizno je djetinjstvo proveo u krugu svoje obitelji, uz more, na obiteljskoj baštini. Otac mu, što običajno biva u naših naprednih seljaka, bio čovjek ozbiljan, strog i pravedan. Ljubio je svoju djecu, ali ih mazio nije,

dočim je majka – kao prava majka – bila ljubazna, strpljiva, bogoljubna, tiha i revna, a obdarena i onom rijetkom vrlinom da je znala svoja mila čeda ne samo utvrditi u kreposti, nego je još znala i raširiti im krila za viši polet da postanu poštenjakovići u strogom smislu riječi i da se izdignu u prve redove učenjaka i rodoljuba, što najbolje svjedoči činjenica da je naš svečar ugledan biskup, a brat mu – prvenac Ivo – liječnik u zadarskoj pokrajinskoj bolnici.

Kad je naš svečar dovršio pučke škole, dijelom u Preku, a dijelom u Zadru, i miloj materi objavio da ga dobri Bog k sebi zove, jer je u podvorbi oko oltara osjetio taj nutarnji glas, dobra ga majka smjestila u zadarsko Sjemenište »Zmajević«. Strašna je kušnja bila za malenoga Josipa naći se u tmurnoj zgradi, gledati stroga lica nastavnika, slušati tuđe riječi i posvojiti tuđi jezik, a da ne zaostane u učenju. Majčina je ljubav i briga znala ne samo čestim pohodom, i kakvom poslasticom, otjerati mu sjetu, nego mu i osladiti te gorke časove svojom blagom riječi. I na veliku svoju utjehu gledala je miloga Josipa gdje napreduje sve to bolje, gdje prolazi godinu za godinom, raste u znanju i dobroti, hvaljen od starješinâ. Poštovan od župnika svrši gimnaziju i prijeđe u zadarsku bogosloviju.

To je bilo za mnogo doba, te se rado sjećam da su uvelike sloveli i sa znanja i s ponašanja naš svečar, biskup kotorski Frano Uccellini, pokojni don Pavao Marinković iz Hvara i učeni isusovac Splićanin don Antun Pavišić.

Nadbiskup Petar Dujam Maupas, kad mu je nakon III. bogoslovnog tečaja dao svećenički red 25. rujna 1870., pošalje ga nakon mlade mise proslavljene 8. listopada 1870., na dan sv. Šimuna u Preku, na otok Ravu kao ekskursora. Bilo je to, po svoj prilici, da se osvjedoči o njegovoj pripravnosti u posluhu, jer ga nakon malo mjeseci pozove k sebi i naredi mu da završi IV. tečaj bogoslovije i položi ispit zrelosti, jer će ga poslati u Beč u Augustineum na više bogoslovne nauke. To je bila druga nemila kušnja za našega svečara, jer nije bila šala nakon tegobnoga bogoslovnog učenja, nakon četiri godine, pripremiti se na ispite u onim predmetima koji se u bogosloviji više ne uče. Ipak je svečar jakom voljom i golemim trudom i tu kušnju prebrodio i s odlikom ispit položio. U Beču je istom gorljivošću prionuo knjizi i dovršio učenje te postao doktorom bogoslovja.

Povrati se u Zadar i dobri ga nadbiskup namjesti u bogoslovnom zavodu za profesora Novoga zavjeta, 1873-1874. Blažene su bile te godine koje je proveo u tome svojstvu – kolege mu bili učeni i ugledni svećenici, a uza se je imao najprije kao duhovnika pa potom kao kolegu don Frana Uccellinija, od srca milog prijatelja. U svakoj je prigodi mogao posjetiti mile roditelje i rodbinu. Dapače, prištedio je od svoje plaće i u Preku, do samoga mora, sagradio krasno zdanje da bi se u praznicima odmorio i da bi njegovi roditelji udobnije proveli svoju starost. Bio sam svjedokom kako je milo nagovarao ljubljenog oca da posve prijeđe stanovati u taj dvorac, ali starac se nije dao nagovoriti, nego odvrćao: »Moja kućica, moja slobodica.«

Dok je predavao u Zavodu bogoslovne nauke, a poslije crkveno pravo i povijest, ostatak bi vremena upotrijebio da ispovijeda, propovijeda i u kojoj prigodi pomogne obližnjim župnicima za velike svečanosti, ponajviše u Velikom tjednu. Željeni odmor mu bijaše podulja šetnja s Uccellinom, tako da su u Zadru ta dva nerazdruživa druga nazivali »Ćiril i Metod«.

Zbog bolesti ondašnjega upravitelja bogoslovije u Zadru, našem svečaru bi predana uprava toga zavoda u kojem se okuplja sva mladež naše pokrajine. Novi je teret potaknuo njegovu revnost, kad se svali na nj treća nemila kušnja, a to je kad ga slavni papa Lav XIII. imenova naslovnim biskupom Tanskim i predade mu upravu kotorske biskupije 16. siječnja 1893. Otimaio se naš svečar tegobnomu križu koji ga nakon toliko godina rastavljao od omiljene knjige, od mile roditeljske kuće, od vesele učeće mladeži, od ljubaznih prijatelja, od dragoga pobratima. Ali nije bilo druge, morao se prilagoditi i zagrliti i taj tegobni križ. Za biskupa bi posvećen u Zadru 12. veljače 1893. i nakon malo dana nađe se u Kotoru i preuzme upravu bokokotorske biskupije. Ne bi mu suđeno dugo ostati tamo, jer netom je poduzeo pohod župa te biskupije i počeo upoznavati narod i uglednije osobe, 18. svibnja 1894., dakle nakon samo godinu dana, isti ga papa Lav XIII. imenova dubrovačkim biskupom. Na Ivandan te iste godine on svečano prođe od crkve sv. Andrije do stolne naše crkve i zasjede na ovu stolicu kao nasljednik biskupa i nadbiskupa dubrovačkih, i biskupa stonskih i korčulanskih.

Iz svega što smo kazali proizlazi da je naš svečar još lani navršio 25. obljetnicu svoga biskupstva. Proslaviti taj gôd nije bilo moguće, jer su ratne strahote baš tada bile doprle do vrhunca i tako smo slavlje odgodili dok se navrší 25. obljetnica da je on dubrovački biskup, što smo eto sretno, iako čedno, izvršili.

o. Petar Vlašić

Dr. Josip Marčelić, biskup dubrovački

Kada je presvijetli i prepoštovani gospodin dr. Josip Marčelić nastupio javno polje apostolskoga rada, u svome je geslu navijestio što će raditi i čemu će težiti svi njegovi apostolski napori. To geslo glasi: »In cruce salus« – »U križu je spas!« Prigrljio je dakle objeručke za se sve patnje križa da bi mogao i druge uspješno navesti da ih i oni rado prigrle. Križem je želio steći sebi i pastvi onu izvanrednu milost koju je istaknuo i Spasitelj kad je rekao: »Et ego cum exaltatus fuero, omnia traham ad me ipsum« – »A ja, kad budem uzvišen sa zemlje, sve ću privući k sebi« (Iv 12, 32). Lebdjela je našem svečaru objava cara Konstantina »In hoc signo vinces!« – »U ovom ćeš znaku pobijediti!« Uzeo je oblik istočnoga križa da odmah istakne kako će osobito revnovati da bi se istočna i zapadna Crkva sjedinile, da bude jedan pastir i jedno stado. Uz Spasiteljevu milost zaželio je sebi i pastvi zagovor velike i slavne Majke Božje i Majke naše Marije, koja je ispod križa nakanjena bila za posrednicu i djeliteljicu Božje milosti i koju pozdravljamo kao zvijezdu jutarnju. Postavio je lađicu svoje biskupije, gdje se bori s bijesnim valovima, a to gledamo i motrimo u teškoćama koje nas pritiskuju, u materijalnoj i moralnoj borbi, a te valove može utažiti onaj koji je na Genezaretskom jezeru naredio vjetru i moru da se stišaju. Marija je ona zvijezda jutarnja koja sama može odagnati oblake i biti prethodnikom jasnom suncu, da nas ogrije i oživi, okrijepi i razveseli blagim danom Božje milosti.

Prikazati sav svečarev apostolski rad i pastirsku revnost u ovih dvadesetpet godina što je na kormilu dubrovačke biskupije, nije nam moguće, nego ćemo u nastavku iznijeti javni dio i to

u krupnijim crtama, da ne dirnemo u poznatu osjetljivost njegove čednosti.¹

Zaslužuje da se u ovoj prigodi ukratko osvrnemo na svečarove predšasnike. Do jedanaestoga stoljeća povijesno nije dokazano da je bilo dubrovačkih biskupâ, a to se jedino nagađa, ali od 11. stoljeća naovamo nabrojeno je 78 nadbiskupa, a od tih nijedan nije slavio srebrni jubilej. Gotovo svi su bili stranci, neki od njih slavni zbog položaja, kao Giovanni Angelo de Medici (1545-1553) poslije papa Pio IV., Nikola Pugliesi (1767-1777) upravitelj Carigradske patrijaršije, neki glasoviti učenjaci, diplomati i zapovjednici vojske kao Andrija iz Drača (1388-1393), Jakob Veneri (1440-1460), Giovanni de Sacchis (1490-1505), Ludovico Becatelli (1555-1564), mnogo njih zbog visoka roda iz glasovitih talijanskih obitelji. Od domaćih nadbiskupa na velikom je glasu Ilija Saraka (1342-1360) kao rodoljub, diplomat i revan pastir. Početkom 18. stoljeća, kad je Dubrovnik gledao svoje sinove na biskupskoj stolici, bio je blažen, jer su mu nadbiskupi bili primjer svake kreposti, nadasve Angelo Franchi (1728-1751), Arhangjeo de Lupis (1757-1766), Grgur Lazari (1777-1792). Biskupi su stonski svi iz glavnijih vlasteoskih obitelji, osim šestorice. Republika koja je imala povlasticu da izabire i Svetoj Stolici predlaže stonske biskupe, predlagala je učene i zaslužne ponajviše redovnike te su gotovo svi bili na glasu zbog učenosti i kreposti.

¹ U ovom prikazu izdvajamo samo dio koji se odnosi na biskupove poslanice.

Od njih je samo Frano de Volantis slavio srebrni biskupski jubilej.

I na stolici korčulanske biskupije bilo je pribranih i znamenitih biskupa, i nekoliko je od njih slavilo srebrni jubilej biskupovanja: Toma Malombra, Nikola Nigrević, Augustin Quintio, Nikola Španić, Vice Kosović. Nakon bule »Locum B. Petri« od 30. srpnja 1828., kad su biskupije stonska i korčulanska bile pridružene dubrovačkoj, ovom su stolicom upravljali biskupi, svećarevi predšasnici, na broju njih pet, ali nijedan od njih nije doživio 25 godina biskupovanja.

1. Pastirske poslanice

U dugom nizu godina blagotvornoga upravljanja biskupijom sv. Vlaha naš presvjetli biskup razaslao je svome svećenstvu i puku znatan broj pastirskih poslanica. Svake godine o korizmi (osim 1913. kad je bio zapriječen teškom bolešću), a i drugda u znamenitijim zgodama, upravljao je očinski svoj glas da povjerenom mu stado pouči u istinama vjere, odvрати od zabluda i potakne na krepostan život. On je i u ovom pogledu revno ispunio što Apostol naroda traži od biskupa: »da propovijeda riječ, da nastoji u zgodno i nezgodno vrijeme da kara, uči, moli, da čini djelo evanđelista« (2 Tim 4,2). Bio je u ovo četvrt vijeka naš biskup tumač evanđeoske istine, predavač zdrava nauka, ne samo u svojim mnogobrojnim krasnim govorima, držanim u njegovoj stolnoj crkvi ili po seoskim crkvama prigodom pastirskoga pohoda, nego je to bio također i u svojim umnim poslanicama. Ima ih na broju dvadeset i devet većeg opsega, a desetak manjega.

Ove poslanice našega biskupa živ su odraz njegove apostolske duše koju izjeda revnost za slavu Božju i spas povjerenoga mu stada. One

nam otkrivaju dubinu njegova uma i ljubav srca. Govore nam najrječitije o velikoj ljubavi koju gaji prema svome svećenstvu i puku. I kao što su poslanice velikog apostola sv. Pavla dragocjeno blago za sve kršćanske narode, sadržavajući zrake vječnoga svjetla, sabrane kao u ognjištu iz kojega se prelijevaju u duše vjernika, tako su i poslanice našega biskupa vjernicima biskupije sv. Vlaha veliko duševno blago: one su kao bistar potočić što izvire iz uma i srca revnoga pastira te utječe u njihove duše, napajajući ih zdravim naukom.

Netom je stupio na starodrevnu stolicu dubrovačke biskupije, progovara biskup svome stadu prvu pastirsku riječ. Bilo je to na Ivandan 1894. Ta poslanica sadrži program biskupova rada, te je u tom pogledu od osobite važnosti. Kad je čitamo danas, nakon dvadesetpet godina, po njoj možemo lako analizirati biskupov blagoslovljeni rad i osvjedočiti se da on nije ni za dlaku odstupio od svoga programa, nego da je u svemu ostao vjeran obećanju učinjenju Bogu i svome narodu, a sve u sjeni križa. S križem u ruci dolazi on pred svoj narod. On hoće propovijedati Isukrsta i to propetoga, da Isukrst bude i dalje duša svega života njegovih vjernika. Propeti Spasitelj njegova je mudrost, propeti Spasitelj bit će njegova jakost, jer je spas samo po njemu: »In cruce salus!« Ova deviza koju je biskup uzeo za svoju i umetnuo je u svoj grb, čini jezgru njegove prve poslanice. Ona nadahnjuje i sve njegove potonje poslanice, jer one uistinu nisu drugo do apologija vjere: »iz križa iscrpljene, na križu krvavim slovima napisane«. Ideja Isusova križa ideja je vodilica svega mišljenja, govorenja i djelovanja našega pastira kad nam, sa Zlatoustim, govori: »Nisam došao da vam nanižem hitrih umovanja i mudrolija, nego da zasvjedočim Isusovo raspeće.«

Danas, nakon dvadesetpet godina nošenja teškoga biskupskog tereta, znat će naš biskup

najbolje, da je pogodio stavivši za program svoga rada križ Kristov. I on će najbolje znati kako mu je teško bilo taj program križa razvijati, a opet kako mu je red bio nositi i toliko drugih križeva koji nisu Isusovi i koje on nije želio, nego su mu bili nametnuti silom prilika, vremena i osoba...

U sjeni Isusova križa niču svekolike kršćanske kreposti, a neke od njih naš biskup spominje već u svojoj prvoj poslanici, kao vjeru, ljubav, poniznost, poslušnost, slogu itd. O tim krepostima on će progovoriti opširnije u posebnim poslanicama, a ovdje su samo natuknute i narodu preporučene na opsluživanje, kao što mu se preporučuje sinovska odanost svetoj, katoličkoj Crkvi, poslušnost Svetom Ocu, bježanje od grijeha, čuvanje od krivih nauka, što će također biti predmet raznih biskupovih poslanica. I on već ovom prvom poslanicom poziva svećenstvo, svjetovno i redovničko, poziva nabožne ustanove, poziva roditelje i učitelje da mu budu u svemu pri ruci u njegovoj pastirskoj službi, jer kaže: »Uz najbolje nakane, uz najbolje sile, što mogu ja sam, ako mi i vi svi, mila braćo i sinci predragi, ne budete u pomoći?« Taj poziv puno puta opetuje biskup i u potonjim poslanicama.

Tako nam dakle ova prva poslanica daje kratak pregled sviju ostalih biskupovih poslanica. Ona je ključ kojim se otvara riznicu biskupova nauka, njegovih opomena i uputa u njegovim poslanicama. S obzirom na njihov sadržaj možemo ih veoma zgodno podijeliti u dogmatske, moralne, socijalne i prigodne, te ih s toga gledišta i promatram, ne osvrćući se na kronološki red.

2. Dogmatske poslanice

U dogmatskim poslanicama biskup dokazuje neke kršćanske istine. Nisu to suhoparna dogmatska dokazivanja, niti je to sustavna obradba glavnih zasada kršćanske vjere, nego

onako prigodno dokazivanje i objašnjavanje ove ili one kršćanske istine, kako se revnome pastiru duša činilo da je za ono vrijeme korisno. Pri tom se naš biskup držao metode sv. Pavla koji u svojim poslanicama dogmatskom dokazivanju redovno pridodaje i parenezu, tj. daje zgodne praktične pouke već prema istini o kojoj razlaže. Tako se i naš biskup u dokazivanju vjerskih istina uvijek vraća na praktičnu stranu i upućuje svoje vjernike na opsluživanje onih dužnosti koje su bliske spomenutim istinama.

Prva je dogmatska poslanica o poznavanju Boga napisana druge godine njegova biskupovanja u Dubrovniku, 1895. godine. Ona je vremenski prva, a također i temom jer je u poznavanju Boga uključeno i poznavanje svih vjerskih istina. Biskup ističe potrebu poznavanja Boga: »Naša je dužnost nastojati što više možemo da upoznamo Boga, svoga Stvoritelja i Gospodara, jer mu bez toga ne možemo služiti, ne možemo ga ljubiti kako to on od nas zahtjeva i kako se njemu pristoji... Koja nam korist da znamo sve što je na svijetu, da uđemo i u srce zemlje, da vidimo što se pod nama skriva, a pak ne poznamo Boga? (...) Neke istine o Bogu tako su nam potrebite da, ako ih ne znamo, ne možemo se nikako spasiti: to su poglavita otajstva naše svete vjere: Božje jedinstvo i trojstvo, da je Bog pravedni sudac koji dariva dobrima raj nebeski, a zle osuđuje u vječne muke.« Nego, ako tema ove poslanice i jest strogo dogmatska, biskup je ipak u mnogočemu mimoišao dogmatsku stranu, te je obradio s praktične strane: htio je naime istaknuti potrebu i korist učenja vjeronauka. U tu svrhu obraća se usrdnim riječima svećenicima, roditeljima, a i učiteljima, stavljajući im na srce da mladeži još odmalena usade u srce pravi kršćanski nauk koji će potom biti na blagoslov i sreću svemu njihovom životu. Uostalom, nije ovo zadnji put da biskup preporučuje učenje vjeronauka. Tu važnu preporu-

ku ponavlja on više puta u svojim poslanicama, poimence u onima o Crkvi, vjeri i o školi. Dapače, napisao je i posebnu poslanicu o Isusovu i kršćanskom nauku.

Poslanica o Isusovu nauku napisana je 1904. godine, a i nju se može ubrojiti među dogmatske propovijedi, premda ni obrada te teme nije strogo dogmatska. Biskup ovdje najviše govori o štetnim posljedicama koje donosi nepoznavanje Isusova nauka. Tko ne zna kršćanski nauk, taj ne poznaje Isusa, »za ono što jest, za Boga i čovjeka, taj neće vjerovati svojoj majci Katoličkoj crkvi, a vjeruje umišljenim učenjaci-ma, raznim novim zabrudama koje nemaju nikakve temeljne podloge, kako je već prorekao sv. Pavao da će mnogi zapostaviti istinu, a privoljeti bajkama«. Pri tom navodi i raščinja četiri uzroka zbog kojih se mnogi odvrćaju od Isusa i njegova nauka, a ti su uzroci: Prvo, nepoznavanje samog Isusova nauka, jer »ima izučenih kršćana koji znadu lijepih stvari o svijetu i čovjeku, ali o Bogu, o Spasitelju svijeta, o spasenju svoje duše sasvim malo«. Stoga imaju razne predrasude o kršćanskom Isusovu nauku, pa ga i omalovažavaju. Drugi je uzrok »onaj nemili poganski duh koji se malo pomalo usuljao u naš društveni život, tako da mnogi žive samo za zemlju i cilj svega života postavljaju u takozvani naravni razvitak«. Treći je uzrok »današnji bezbožni i razvratni socijalizam«, a četvrti »oholost i bahatost današnjega svijeta«. Upirući prstom u pogubne posljedice krivih ideja i nauka, biskup ističe potrebu učenje Isusova nauka: »Vratimo se Isukrstu, učimo kršćanski nauk, neka Isusov nauk opet zavlada našim privatnim i javnim životom i po sebi vratit će se mir u današnje uzdrmano društvo.«

U veljači te iste 1904. godine, naš je biskup svome stadu progovorio o Isukrstu i njegovu nauku, a u svibnju progovara o Isusovoj presvetoj Majci, neoskvrnjennoj Djevici Mariji. Na 8.

prosinca te godine navršila se pedeseta godina proglašenja dogme Bezgrešnoga začeca. Tu radosnu prigodu uzeo je naš biskup da progovori o toj dogmi. Kratko i jezgrovito, a umno i duboko, dokazuje iz Svetoga pisma i spisa svetih otaca, iz trajne kršćanske predaje, istinitost ove dogme. Iz svih redaka ove krasne poslanice izbija velika pobožnost biskupova srca prema neoskvrnjenj Djevici Mariji. Čitajući je, dobiva se dojam, kao da je biskup jedva dočekaov ovu zgodu da može posebice progovoriti o prečistoj Djevici i dati oduška čuvstvima sinovskoga srca prema velikoj nebeskoj Majci. Čini ti se kao da u duhu gledaš časnoga biskupa sv. Ćirila Jeruzalemskog, kad ono na efeškom saboru 431. godine zanosnim riječima pozdravlja presvetu Djevicu Mariju, ustajući muževno na obranu njezina božanskoga materinstva protiv bezočnoga Nestorijeva napada da je rodila samo čovjeka, a ne i Boga.

Biskup 1896. godine raspravlja o drugoj važnoj dogmi proglašenoj u novije doba: o primatu rimskoga biskupa, tj. pape. Povod ovoj poslanici bio je biskupov prvi pohod u Rim i poklon nasljedniku sv. Petra, a svrha joj je da srce njegovih vjernika »bude sve to više združeno Petrovoj Stolici«, da vjernici biskupije sv. Vlaha što bolje upoznaju »koliko je to blago što nam ga je ostavio naš dobri Spasitelj kad nam je dao na ovom svijetu sigurnu upravu i sigurnu vođu koji nas uči što imamo vjerovati i koji nam kaže što nam je raditi da dostignemo svrhu za koju smo stvoreni«. Ulomcima iz Evanđelja lijepo dokazuje da je Isus odabrao Petra za vrhovnoga glavar Crkve, a primjerima iz Djela apostolskih utvrđuje tu istinu pokazujući da je sv. Petar za svoga života doista imao vrhovnu vlast u Crkvi te primjerima iz crkvene povijesti i navodima iz svetih otaca dokazuje da je upravo rimski biskup bio uvijek držan nasljednikom sv. Petra, a Rimaska Stolica vazda bila dr-

žana »vrhovnom naučiteljicom u vjeri, vrhovnim sucem i utočištem za svakog i najmanjega vjernika«. Pa i Crkve, otrgnute od Rimske Stolice, to bar indirektno dokazuju. Pored jasna dokazivanja ova poslanica sva, s kraja na kraj, odiše dubokom odanosti i velikom privrženosti uzvišenoj osobi nasljednika sv. Petra.

O istoj temi biskup raspravlja i 1908. godine, kad je papa Pio X. slavio svoj misnički jubilej, no u toj poslanici više govori o blagotvornom djelovanju rimskih papâ i Katoličke crkve negoli dokazuje dogmu primata.

Dogmatska je poslanica i ona o sakramentu ženidbe, napisana 1911. godine, kad se bila povelala akcija u bečkom parlamentu da se uvede civilni brak. Ta je poslanica napisana osobitom bogoslovnom pomnjom. Tu se redaju dokazi iz Svetoga pisma Staroga i Novoga zavjeta, iz razuma, iz crkvene i svjetske povijesti te iz običnoga života u potkrjepu nerazrješivosti ženidbe, a istodobno se živim bojama oslikavaju žalosne posljedice rastave braka za pojedince i čitavo društvo. O istoj temi, ali nešto kraće, biskup je progovorio već prije u poslanici 1897. godine.

3. Moralne poslanice

Naš biskup je više puta pohodio svoju biskupiju, s kraja na kraj. Tom prigodom dolazio je u tijesan dodir sa svojim stadom, upoznao je svoje ovce i vidio je mnogo dobra, ali, nažalost, i dosta zla. Opazio je da razne moralne rane rastaču zdrav narodni život te u svojoj očinskoj revnosti kušao da dade lijeka. Ne mari ako će taj lijek komegod gorak biti. Na ljutu ranu ljutu travu, na gnjilo meso kirurški nož. Kako je ono apostol Pavao svom žestinom i silom apostolske vlasti bio ustao protiv nekih mana koje su se bile ušuljale među korinthske kršćane, tako se i naš biskup svom žestinom biskupske vlasti

obara na razne mane u narodu, tako poimence na psovku i kletvu, na krivo zaklinjanje na sudu, na mržnju, zavist, neslogu, na pravdanje, pijanstvo, raskalašenost, na neposluh prema Božjoj i ljudskoj vlasti, na slabo opsluživanje treće Božje zapovijedi. To je tema raznih poslanica iz godina 1898., 1903., 1905., 1906., 1909. i 1915.

No nije u tim poslanicama samo žigosanje dotičnih manâ. Ima u njima mnogo umna raspravljanja iz Svetoga pisma, iz povijesti i običnoga života o ljepoti kreposti i ružnoći grijeha i snažnoga dokazivanja o štetnim posljedicama koje te opacine nanose pojedincu i društvu. Ima u poslanicama ljubaznih i milih riječi dobroga pastira i oca kojima pozivlje svoje stado da se sa stranputice zla vrati ravnoj stazi kreposti. Ima u njima zgodna lijeka protiv onih duševnih boli koji revni biskup pruža svojim vjernicima. Te poslanice zaslužuju da ih svećenstvo naše biskupije češće uzima u ruke i da po njima naš narod odvraća od onako pogubnih manâ.

Već u mnogim svojim poslanicama biskup se dotakao raznih kreposti, a osobito triju glavnih: vjere, ufanja i ljubavi. U zadnje vrijeme izdao je tri krasne poslanice koje osobito raspravljaju o tim trima bogoslovnim krepostima, tako 1917. o vjeri, 1918. o ufanju, a 1919. o ljubavi.

U doba, kad se o vjeri stvaraju krive presude i kad se protiv nje dižu svakojake sumnje, naš biskup, kome je povjereno »servare depositum fidei« – »čuvati polog vjere« u biskupiji sv. Vlaha, podiže svoj pastirski glas u obranu vjere. On ističe potrebu, korist i shodnost kršćanskoga vjerovanja, on poletnim stilom opisuje uzvišenost prve bogoslovne kreposti koja čovjeka iz ove prašnjave zemaljske nizine diže u sjajne nebeske vedrine, do samoga prijestolja Božjega. A jer se mnoge predrasude o vjeri stvaraju zbog njezina nepoznavanja, biskup potiče svoje svećenike da objašnjavaju kršćanske istine, a puku preporučuje slušanje Božje riječi, jer se ti-

me vjera utvrđuje. »Fides ex auditu!« – »Vjera po slušanju!«

Druge dvije poslanice o bogoslovnim krepostima ističu potrebu i korist kršćanskoga ufanja i kršćanske ljubavi, s osobitim obzirom na ondašnje okolnosti. Godine 1918. još je svom žestinom bjesnio nemili Prvi svjetski rat, pa je bilo shodno podignuti srca vjernika ufanjem nebeskih dobara. Godine 1919. nije već rata, ali se opažaju njegove žalosne posljedice. »Koliko obitelji upropaštenih, koliko osakaćenika i nemoćnika, koliko udovica i sirota koji sebi neće moći da pomognu.« Tu treba kršćanske ljubavi. »U novoj našoj državi danomice se otvaraju nove i ogromne potrebe, bilo na gospodarstvenom bilo na prosvjetnom polju... Kršćanska je ljubav sređena, pa smo dužni da u prvom redu pomognemo svome domu, svojoj braći.« Tako nam ova poslanica, pisana nježnim stilom sv. Ivana Evanđelista, dokazuje nekim naravnim svakome očevidnim dokazima potrebu kršćanske ljubavi, a istodobno daje snažne pobude na djela ljubavi.

Kao izvanredno uspješan lijek za bježanje od grijeha i za obnavljanje uma i srca naš biskup preporučuje čestu svetu pričest. Često primanje Presvetoga oltarskog sakramenta istaknuo je on u više navrata, a napose u posebnoj poslanici 1910. godine. Ta poslanica krasnim riječima, pozajmljenim iz Tridentinskoga sabora, iz Dekreta pape Pija X. o čestoj svetoj pričesti, slavi otajstvo ljubavi i oslikava uzvišene učinke koje u duši stvara blagovanje ove nebeske gozbe. Čini ti se da je ovo traktat velikog crkvenog naučitelja sv. Alfonsa, pisca Euharistije, ili odjek čuvstvene propovijedi o euharistijskoj tajni sv. Ivana Zlatoustog. Pri završetku ove krasne poslanice biskup veli: »Završavam ovaj moj list stavljajući svima na srce, kršćanska braćo i predragi sinovi, moleći sve kao vaš pastir i duhovni otac: približite se što češće možete Presvetom oltarskom sakramentu, blagujte ovo veliko bla-

go koje nam je pri svojoj smrti ostavio naš mi-li Spasitelj. Toliko je to blago da nam kao Bog nije mogao ostaviti više. Pristupajte pouzdano, sâm Isukrst nas zove – dođite, blagujte! Dapače i prijeti onima koji to zapuštaju: tko ne blaguje moga tijela i ne pije moje krvi, neće imati vječnoga života. Pristupajmo, dakle, veselo i pouzdano, pristupajmo često!»

4. Socijalne poslanice

Četiri biskupove poslanice napisane zadnjih godina zaslužuju osobitu pažnju jer raspravljaju o vrlo aktualnim i snažnim pitanjima modernoga društvenoga života. Te su: o odnosu između Crkve i države 1914. godine, o školi 1915. godine, o nekim socijalnim ranama, napose o zloj štampi 1915. godine (dvije poslanice).

Danas se puno raspravlja o pitanju odnosa između Crkve i države, između crkvene i svjetovne vlasti. »Takozvani demokratski vođe uni-jeli su to pitanje i u običan puk. Šire u običnom puka kriva načela da je vjera privatna i da crkvena vlast ne ulazi u javni život, da je državna svjetovna vlast izvor svakoga prava na svijetu.« Biskup smatra svojom dužnošću da svome stadi pokaže pravi put kojim treba da ide, istinu koju treba da drži. On pobija krivu tvrdnju da je puk izvor svake vlasti, nego je to sâm višnji Bog. »Po Bogu kraljevi kraljuju, u ime Božje svojim pukom vladaju i kroje mu zakone, kako nas lijepo uči Sveto pismo.« Zatim razlučuje dvije vrhovne vlasti na zemlji: crkvenu i državnu. Jedna i druga savršeno su društvo s drugom svrhom i s različitim sredstvima i različitim sustavom, ali obje ovisne o Bogu, jer od njega potječu, s tom razlikom što crkvena vlast izravno potječe od Boga, dočim državna vlast neizravno. A »Bog je u svojoj dobroti odredio, da ove dvije vlasti vode čovjeka do savršenstva, do zadnjega cilja za

koji je stvoren.« One se, dakle, imaju međusobno dopunjavati za dobrobit čovječanstva. I »naj-veća je blagodat po narode, gdje državna vlast štiti prava Katoličke crkve i s njom zajedno uzajamno radi za boljitak sebi podloženih narodâ.« Poslanicu završava očinskim pozivom na privrženost svetoj, apostolskoj, katoličkoj Crkvi, do-broj majci sviju narodâ.

Poslanica o školi odlikuje se finoćom opažanja, obiljem refleksija i bistrinom razlaganja. Najprije ističe važnost škole za ljudsko društvo. Zatim ističe i dokazuje pravo Katoličke crkve da nadzire škole, jer nauk koji se protivi Isusovu nauku, čovjeku i društvu više škodi nego koristi. No glavna svrha biskupova pisanja ove poslanice jest da pobije moderne krive nazore o školi. Danas neki hoće bezkonfesionalnu školu, a drugi opet takozvanu školu slobodnu od dogme i morala. Dok biskup dokazuje da bi štetnim posljedicama urodile takve bezvjerske škole, dotle istodobno korisno pokazuje plodove škole na kršćanskim načelima. »Civilizacija kojom se mi i danas dičimo, plod je kršćanske škole i samo uz kršćansku školu može se uzdržati i još više razviti.«

Od ne manje važnosti je i biskupova znamenita poslanica o zloj štampi, preštampana napose iz »Lista dubrovačke biskupije« kao druga poslanica o nekim društvenim ranama. (Prva je poslanica moralnoga sadržaja: o pijanstvu, raskalašenosti itd.) Biskup ističe: »Nema sumnje da je štampa danas najmoćniji faktor na svijetu. Ona pronosi misli ljudske s kraja na kraj svijeta, čovjeku čini pristupačnim tečevine ljudskog uma, spašava i pridaje pokoljenjima ono što su vjekovi stekli i zamislili... Veliki papa Lav XIII. nazivlje štampu božanskim iznašašćem 'divino favenute numine inventa'.« Crkva je vazda širila štampu, pape i crkveni sabori pozdravljali su je kao širiteljicu vjere, znanja, lijepe umjetnosti i dobra uopće. Zato je nepravedan napadaj i

povijesna laž kad se hoće prikazati Crkvu protivnicom knjige i znanosti. Ali naravski Crkva zagovara samo dobru štampu, protiv zle štampe bori se svim raspoloživim sredstvima, ulaže sav svoj ugled da spriječi širenje toga korova. To je posve opravdano. »Nije li dužnost starijega da mlađe ne samo upućuje na dobro, nego da ih još više čuva od zla? Pravi pastir vodi svoje stado na zdravu i obilatu pašu, ali ga čuva i od ponora gdje bi moglo zaglaviti...« U tom smjeru ide biskup dalje u svome krasnom razlaganju, opravdavajući indeks, upirući prstom u štetne posljedice čitanja zlih novina i knjiga, poimenice romana, posljedice koje se očividno na mlađeži opažaju i koju nadasve treba čuvati od toga otrova. Završava očinskim apelom na mili Dubrovnik koji se ponosi da je bio žarištem lijepe knjige i novine. U ovoj krasnoj poslanici nešto je Tertulijanov stila: bogatstvo misli i jedrina izražaja isprepliću se s apologetskom ozbiljnošću i živahnošću prikazivanja.

5. Prigodne poslanice

Osim kraćih službenih obavijesti prigodom znamenitijih događaja u povijesti Crkve ili biskupije, naš je biskup u nekim slučajevima izdao i podulje poslanice. Tako je prigodom svršetka devetnaestoga stoljeća objelodanio tri poslanice. Prvu objavljuje 1899. godine i u njoj krasno i umno razlaže o važnosti Isusova rođenja: »Eto nas na svršetku devetnaestoga stoljeća, otkad je s neba na zemlju sišao Bog, druga božanska narav, jednorodeni Sin Božji i uzeo našu put, našu narav u prečasnjoj utrobi Djevice Marije. Eto nas već na domaku devetnaest stoljeća otkad je bio donesen na zemlju mir ljudima dobre volje, otkad se je združio s čovječanstvom i pojavila se milost velikoga Boga i Spasitelja našega Isus svim ljudima... Ovo je

najvažniji događaj, najzamašniji; događaj koji se ne može usporediti ni s jednim drugim.« U toj istoj poslanici naređuje da u svakoj župnoj crkvi bude podignut mramoran ili kameni križ i da se postavi na odlično mjesto kao spomenik devetnaeststoljetnice od Isusova rođenja. Taj križ nosit će natpis: »Anno 1900 – Jesus Christus, Deus Homo – Vivit, Regnat, Imperat« – »Godina 1900. – Isus Krist, Bogočovjek – živi, vlada, zapovijeda« i bit će otkriven u ponoći zadnjega dana 1900. godine.

U drugoj poslanici o istom jubileju pozivlje svoje svećenstvo i vjernike da dođu s njime u što većem broju na hodočašće u vječni grad Rim, da zadobiju svete oproste i da se poklone Isusovu namjesniku na zemlji, Svetom Ocu. U toj poslanici naš biskup govori o Svetom Ocu s osobitim pijetetom, crtajući njegovo uzvišeno dostojanstvo i veliku vlast, a prikazujući istodobno teška poniženja koja on podnosi od neprijatelja Crkve.

U trećoj poslanici o jubileju 1900. godine potiče svoje vjernike da se svatko u svom mjestu okoristi velikim duševnim blagodatima koje je Sveti Otac podijelio za tu jubilejsku godinu koja neka bude svima na obnavljanje uma i srca u Isusu Kristu, Gospodu našem.

Poslanica 1902. godine počinje navještajem: »Milo mi je navijestiti vam radosnu vijest o našem ljubaznom papi Lavu XIII. koji 20. veljače ove godine započinje 25. godinu svoga pontifikata. Ovo je drugi Sveti Otac koji navršava godine prvoga pape, sv. Petra na Rimskoj Stolici.« Tom prigodom naš biskup podrobnije crta svojim vjernicima suvremene napada na papu Lava XIII. i Crkvu te preporučuje svima sinovsku privrženost vrhovnom Ocu svega kršćanstva, a tu će privrženost svatko najbolje dokazati dobrim kršćanskim življenjem.

Za svećenike je od osobite važnosti poslanica napisana 1917. godine poslije šestog pastir-

skoga pohoda biskupije. Ova prekrasna poslanica u neku je ruku testament biskupa starca. On u njoj izljuje svoju dušu i njome bi htio prenijeti svoj duh na svoje svećenike, kao što je prorok Ilija svome učeniku Elizeju ostavio plašt, a time i silu duha svojega. O mnogim je važnim pitanjima ovdje govor, ukoliko zasijećaju u svećenički život. Biskup hoće ponajprije od svojih svećenika da budu pravi svećenici po Srcu Isusovu, da budu »sal terrae et lux mundi« – »sol zemlje i svjetlo svijeta«, pače – kao što i moraju biti – »alter Christus« – »drugi Krist«. Onda im daje krasnih uputa za upravljanje vjernicima, preporučuje osobitu razboritost u dušobrižničkoj službi u ovim razvratnim vremenima. Preporučuje im ustanovljenje pobožnih udruga, a na prvom mjestu širenje Trećega reda sv. Franje i sv. Dominika, stavlja na srce podučavanje u katekizmu. Odobrava što su u nekim župama ustanovljena mladenačka društva i želi da se šire. Upućuje ih kako se dušobrižnici imaju vladati u pogledu redovine, a koje stanovište zauzeti u pogledu raznih modernih nazora na vjerskom, socijalnom i političkom polju. Upravo sjajna poslanica koja podsjeća na znamenite poslanice sv. Jeronima upravljene Nepocijanu o životu crkvenih ljudi i koja zaslužuje da je svećenstvo često čita i da na njoj razmišljaju poimence oni koji idu za vjetrom koji u novije doba puše sa stanovite strane, a hoće reformu klera ne u Isusovu duhu nego u duhu modernoga protukršćanskoga vremena...

Zaslužuje da među drugim prigodnim poslanicama našega biskupa spomenem još dvije, doduše neznatne opsegom, ali važne u sebi. Jedna je pisana 1913. godine, nakon tri puna mjeseca teške bolesti koja malo te ne prekinu nit dragocjenoga biskupova života. Prigodom te bolesti svećenstvo i narod podizahu skupni glas tople molitve Svevišnjemu za ozdravljenje ljubljenoga svoga oca i pastira. Dobri Bog uslišao

usrdne molitve vjernika, pa dični pastir ganutljivim riječima zahvaljuje »milom svećenstvu i ljubljenom puku, svim zavodima i društvima« za sve one molitve što su se Svemogućemu dizale za njegovo zdravlje. Druga je poslanica pisana u studenom 1918. godine. U njoj ističe radost zbog postignute slobode našega troimenoga naroda Slovenaca, Hrvata i Srba te zazivlje Božji blagoslov nad mladom našom državom.

6. Karakteristika biskupovih poslanica

Ne mora biti baš lak posao katoličkim biskupima svake godine, kadgod pače i više puta u godini, pisati pastirske poslanice. Lakše bi bilo da se te poslanice upravljaju samo jednome staležu, primjerice, samim svećenicima ili samim vjernicima. Mnogo bi olakšala pisanje i okolnost kad bi svi vjernici bili na istom stupnju izobrazbe i kad bi bili jednakoga shvaćanja, ali ovako, kako stvari stoje, mora biti teška stvar pogoditi pravu žicu koja će djelovati na svećenike i laike, na izobražene i neizobražene slojeve pučanstva. Već sâm izbor teme mora zadavati velike poteškoće. Za to se kadgod događa da poslanice nekih biskupa, inače u sebi lijepe i umne, promaše svoga cilja, ne diraju duše naroda, jer budu nekima nerazumljive ili opet nekima odveć razumljive.

Za poslanice našega biskupa možemo mirne duše kazati da idu zlatnom sredinom. I izbor teme i razvitak argumenta sretno je pogođen, te dok je čitanje ovih poslanica na dohvat običnoga puka, dotle zadovoljava i um izobraženijega čovjeka, i dok su za laika od velike koristi, ima i svećenik iz njih što da nauči. I kako je slast slušati našega biskupa, kad ono s oltara besjedi onako mило, naravno, narodno, a sve začinjeno pomazanjem Svetoga pisma, tako se s ugodnošću čitaju i njegove krasne po-

slanice i njihovo čitanje ne umara duha i ne dosađuje.

Nauk biskupovih poslanica u teorijskom i praktičnom pogledu temelji se na nepogrješivoj riječi Svetoga pisma. To je inače u katoličkom biskupa sasvim shvatljivo i tu oznaku ne bi trebalo ni iznositi. No iznosim je zato da istaknem – jer to zaslužuje da se spomene – kako se naš biskup Svetim pismom služi nekom posebnom lakoćom. Navodi iz Svetoga pisma u potvrdu ili razjašnjenje koje istine u biskupovim poslanicama tako zgodno pristaju da ti se čini kao da su »ad hoc« bili izrečeni. Nisu, doduše, navodi svugdje preneseni u doslovnom (literarnom) smislu, ima ih uzetih i u duhovnom, pače i u prilagođenom smislu, no to snazi dokazivanja nimalo ne smeta – to pače daje poseban čar i zanimljivost argumentaciji. Znamo da se i Crkva veoma često u svojoj liturgiji služi mistično-prilagođenim smislom Svetoga pisma, pa koliko je u takvim prilagodbama ljepote!

I sveti oci u biskupovim poslanicama zauzimaju dolično mjesto. Pored velikih crkvenih naučitelja Ambrozija, Augustina, Grgura Velikoga, Ivana Zlatoustoga, Jeronima, susrećemo ovdje i druge znamenite crkvene oce kao Bazilija, Klementa Aleksandrijskoga, Ignacija mučenika, ako i ne baš vele često. Dubina misli, jedrina izražaja, uz starodavnost nauka, čime se odlikuju spisi svetih otaca, daju i dokazivanju našega biskupa neku novu snagu.

Premda naš biskup raspravlja u nekim poslanicama o pitanjima o kojima je veoma teško shvatljivo i jasno se izražavati običnome puku ili laicima, ipak u njega nema nebulozne nejasnoće. Kad su se puku čitale, mislim da ih je svatko bar u glavnome razumio, uza svu visinu argumentata i dubinu dokazâ. Samo ona o školi bit će običnome puku u kojem pogledu nerazumljiva, jer tu susrećemo počesće izraza uobičajenih u govoru među inteligencijom, ali koji puku nisu

na dohvat. Valjda je biskup pri pisanju ove poslanice imao pred očima samo inteligenciju. Ionaako u nas narod uopće i ne zna što su to bezkonfesionalne ili slobodne škole, a da bi ga se imalo upozoriti na pogubnosti tih škola.

Lijepe misli zaodjenuo je biskup u lijepo ruho. Stil je njegovih poslanica lagan, tih, a argumentacija naravna, nenategnuta, izražaj bistar, na mjestima snažan i strog, na mjestima opet čuvstven – već prema argumentu o kojem se raspravlja. Najčuvstveniji je gdje govori o Presvetom oltarskom sakramentu i prečistoj Djevici Mariji, a najsnažniji gdje govori o napadajima protivnika na vjeru i Crkvu. Piše čistom hrvatinom. U prvim poslanicama opaža se doduše nešto provincijalizama, u njima prevladava dubrovačko narječje. Tako piše *Jezus* mjesto *Isus*, *er* umjesto *jer*, *imô* umjesto *imao*, *rije-ti* umjesto *reći*, *katoličanski* umjesto *katolički*, *al* umjesto *ali* itd., no u kasnijim poslanicama piše čistim književnim jezikom.

Za ukras misli služi se pokadšto, ako i ne baš često, retoričkim figurama, osobito usporedbama. Kad primjerice u poslanici o zloj štampi izražava želju srca svoga da tim otrovom ne bude zaražen i njegov mili Dubrovnik, veli: »Dao Bog, da mladi Dubrovnik bude u tome slijedio staroga, imajući uvijek u pameti, da se *u glibu mogu održati samo žabe i crvići, dok sokolu treba sjajna sunca i visoka leta.*« Kako je krasna ova usporedba i kako lijepo pristaje temi!

Dalo bi se još dosta toga reći o ovim krasnim biskupovim poslanicama, bilo o svima uopće, bilo o pojedinima napose, ali mi prostor lista ne dopušta da dalje raspredam. Poslanice našega presvijetloga biskupa zaslužuju već same po sebi osobitu pozornost, jer sadrže u sebi lijepa duševnoga blaga kojim se potonji naraštaji mogu okoristiti. A pijetet prema dičnom jubilarcu traži da ih svi župni arhivi biskupije sv. Vlaha čuvaju na dolično mjestu i velikom pomnjom.

Euharistijsko klanjanje

*prigodom 175. obljetnice rođenja mons. Josipa Marčelića,
dubrovačkoga biskupa i suutemeljitelja Družbe Kćeri Milosrđa*

Pjesma: *Svet, svet, svet* (PGPN br. 262)

Uvodna molitva

Gospodine naš, Isuse Kriste, jedini učitelju i vođo naš, klanjamo ti se. Okupljeni smo oko tebe, pastiru naš, jer nas snažno privlači tvoja dobrota. Dopuštamo tvome duhu da nas privuče k tebi, da nas zahvati i uvuče u tvoju blagu prisutnost. Hvala ti što se možemo uzdati u tvoju dobrotu koja je tako postojana, unatoč svim nestabilnostima u nama i oko nas. Hvalimo te jer nam daješ sve više vjerovati u tvoju dobrotu i iskusiti je u svom životu, u životu naših zajednica i bliskih nam osoba.

Pozvao si i biskupa Josipa Marčelića da vodi vjernički put dubrovačke biskupije, da se za nj skrbi. Pozvao si i bl. Mariju Propetoga da u svome biskupu prepozna tvoje vodstvo i po njemu se otvori Providnosti. Ovih dvoje svojih slugu, obdario si, Bože, svojom milosti na dobrobit onih najmanjih, sirotne djece i mladih. Želimo te sada, Isuse, poput ovih tvojih dvoje izabranika, prepoznati u otajstvu ove bijele hostije. Želimo

te ljubiti poput njih, dvoje velikana našega hrvatskoga naroda. Želimo ti poput njih služiti u potrebnima našega vremena. Svrni, Isuse, svoj milosrdni pogled na nas i usliši naše molitve.

Pjesma: *Gospod je pastir moj* (PGPN br. 430)

Evangelje: Iv 10,11-18

U ono vrijeme Isus reče: »Ja sam pastir dobri. Pastir dobri život svoj polaže za ovce. Najamnik – koji nije pastir i nije vlasnik ovaca – kad vidi vuka gdje dolazi, ostavlja ovce i bježi, a vuk ih grabi i razgoni: najamnik je i nije mu do ovaca. Ja sam pastir dobri i poznajem svoje i mene poznaju moje, kao što mene poznaje Otac i ja poznajem Oca i život svoj polažem za ovce. Imam i drugih ovaca, koje nisu iz ovog ovčinjača. I njih treba da dovedem i glas će moj čuti i bit će jedno stado, jedan pastir. Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga opet uzmem.

Nitko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polažem. Vlast imam položiti ga, vlast imam opet uzeti ga. Tu zapovijed primih od Oca svoga.«

BL. MARIA PROPETOG ISUSA PETKOVIC, MOLI ZA NAS!

Meditacija uz evanđelje

Isuse, ti si onaj koji nas čuva i vodi kao pastir svoje stado, ti daješ život za nas. Daješ nam svoju riječ po kojoj te možemo uvijek prepoznati, govoriš nam u dubinama srca i pozivaš nas na potpuno predanje tebi. Svako srce poznaješ i svakoj se duši daješ onako kako te može najbolje prepoznati i primiti. Isuse, daj da međusobno budemo jedno, upravo onako kako si ti jedno s Ocem i kako si to želio za nas. Daruj nam milost da kao kršćani budemo ujedinjeni u svjedočenju tvoje ljubavi i tvoga milosrđa za ovaj razjedinjeni svijet. Nadahnijuj svojom ljubavlju naše djelovanje, u Crkvi i društvu, kao što si nekoć nadahnjivao biskupa Josipa Marčelića i bl. Mariju Propetoga.

Slušamo tvoj glas kojim nas poput dobra pastira zoveš na zelene poljane i bistre izvore, da nam odmoriš dušu i nadahneš srce. I danas pozivaš, tražiš ljude za velika djela, tvoja djela, djela ljubavi i milosrđa, u ovom napaćenom svijetu. Donosimo, Gospodine, preda te sve one koji su se odazvali tvome pozivu, hrabri ih i vodi u svojoj milosti i ljubavi da budu vjerni i ustrajni u donošenju tvoje ljubavi svima. Biskup Marčelić pisao je sestrama Kćerima Milosrđa: »Treba da se dobro stavite u ruke Božje, s velikim pouzdanjem. Molim se za vas da budete ono što imate biti: prave Isusove zaručnice, ali to bez križa ne ide. Budite na svom mjestu. Treba strpljivo raditi i kršćansku ljubav iskazivati svakud, i kod protivnika, i Bogu se moliti uz onu – moli i radi.«

Isuse, donosimo ti mladiće i djevojke, srca onih koji se žele odazvati tvom duhovnom pozivu, ali ih koči strah od nepoznatoga i more ih vremenite brige – oslobodi ih, Isuse, da ti u punoj slobodi i posvemašnjem predanju izruče

svoje živote i prihvate službu koju im daruješ.

Predajemo ti i one koji su dugo već u tvojoj službi i već ih svladava umor. Pogledaj na njih, blagoslovi njihove dane u bolesti, starosti i nemoći, podari im radost i mir jer su tebi služili i još uvijek svojom molitvom i žrtvom rade za širenje tvoje radosne vijesti. Podaj nam svima snage u nasljedovanju tebe, Isuse, rajska ljubavi i pastiru duša.

Pjesma: *O da bude radost* (PGPN br. 260)

Litanije Isusu, dobrom pastiru

Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

Kriste, čuj nas.

Kriste, usliši nas.

Oče nebeski, Bože, *smiluj nam se*

Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,

Duše Sveti, Bože,

Sveto Trojstvo, jedan Bože,

Isuse, božanski učitelju koji poučavaš punoj istini i koji si postao dobrim pastirom, *smiluj nam se*

Isuse, dobri pastiru, koji jedini oblikuješ dobre pastire,

Isuse, dobri pastiru, koji si došao jedino za to da potražiš i spasiš izgubljene,

Isuse, dobri pastiru, koji poznaješ i ljubiš svaku pojedinu od svojih ovaca,

Isuse, dobri pastiru, kojeg također poznaju i ljube tvoje ovce,

Isuse, dobri pastiru, koji stupaš ispred svoga stada da mu pokažeš najsigurniji put i da ga ohrabriš da te slijedi,

Isuse, dobri pastiru, koji po svom nauku vodiš
 svoje stado na nebeske pašnjake,
 Isuse, dobri pastiru, koji puštaš svoje ovce da se
 odmaraju i krijepe na vrelu tvojih milosti,
 Isuse, dobri pastiru, koji svojim umornim ov-
 cama pronalaziš sladak odmor u sjeni svo-
 ga križa,
 Isuse, dobri pastiru, koji hraniš svoje ovce svo-
 jim vlastitim tijelom i napajaš ih svojom
 krvlju,
 Isuse, dobri pastiru, koji čuvaš svoje ovce u
 svom naručju i na svomu srcu, kako bi ih
 zaštitio i očuvao od bijesa vukova,
 Isuse, dobri pastiru, za kojeg nema tako teška
 puta, tako duboke provalije, tako visoke pla-
 nine da ne bi potražio i vratio izgubljenu ov-
 cu,
 Isuse, dobri pastiru, koji se više raduješ jed-
 noj pronađenoj ovci, nego devedeset i devet
 onih koje se nisu bile izgubile,
 Isuse, dobri pastiru, koji pronađenu ovcu dižeš
 na svoja ramena i vraćaš u stado,
 Isuse, dobri pastiru, koji si poput novog Davida
 oborio bijesnoga lava i oslobodio svoje ovce,
 Isuse, dobri pastiru, koji podižeš svoje pale ov-
 ce,
 Isuse, dobri pastiru, koji ojačavaš one koje su
 slabe,
 Isuse, dobri pastiru, koji liječiš one koje su bo-
 lesne,
 Isuse, dobri pastiru, koji znaš ravnati svoje sta-
 do svojim štapom i tješiti ga svojom pali-
 com,
 Isuse, dobri pastiru, kojemu nikakva druga sila
 ne može oteti tvoje stado,
 Isuse, dobri pastiru, koji si dao svoj život za svo-
 je stado,
 Isuse, dobri pastiru, koji si – kako bi bio uzor i
 utjeha, kako pastirima tako i ovcama – pre-

trpio žrtvu kao janje odvedeno na klanje ko-
 je nije otvorilo usta svojih,
 Isuse, dobri pastiru, koji si se iz ljubavi prema
 svojim ovcama htio nazvati jaganjcem, no
 jaganjcem koji oduzima grijehе svijeta,
 Isuse, dobri pastiru, koji si obećao ostati sa svo-
 jim ovcama do kraja svijeta, da ih vodiš i št-
 tiš,
 Isuse, dobri pastiru, koji si jedina vrata na koja
 ovce ulaze u život vječni,
 Isuse, dobri pastiru, koji ćeš na dan konačnog
 razlučivanja postaviti svoje ovce sebi zdesna,
 Isuse, dobri pastiru, koji si obećao da kao što
 je samo jedan pastir, da će biti i samo jed-
 no stado,
 Milostiv budi, *oprosti nam, Dobri Pastiru*
 Milostiv budi, *oslobodi nas, Dobri Pastiru*
 Od svakog neposluha prema tvojoj svetoj Cr-
 kvi, *oslobodi nas, Dobri Pastiru*
 Od svakog prezira prema našim zakonitim pa-
 stirima,
 Od svih pastira najamnika,
 Od sljepoće duha,
 Od otvrdnuća srca,
 Od svakog progona,
 Od svake opasnosti za spasenje,
 Mi bijedni grješnici, *tebe molimo usliši nas*
 Da tvoj duh, Isuse, počiva na našim pastirima,
 Da tvoja sveta ljubav obuhvati njihovo srce da
 se istroše za slavu tvoga imena,
 Da tvoji svećenici po tvom primjeru daju život
 za svoje ovce,
 Da i mi poznajemo svoje dužnosti prema njima
 te da ih izvršavamo drage volje,
 Da se sve izgubljene ovce vrate k tebi, Isuse,
 pravom pastiru,
 Da bude samo jedan pastir i jedno stado već ov-
 dje na zemlji,
 Da tvoje sveto ime zna i hvali sva zemlja,

Da svi ljudi postignu vječnu sreću,
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta,
oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta,
usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta,
smiluj nam se, Gospodine.

V. Ubroj nas, Dobri Pastiru, među svoje ovce.

R. I ne dopusti da zauvijek propadnemo.

Pomolimo se!

Isuse, koji si došao na svijet kako bi poučio ljude da postanu sretni u vremenu i u vječnosti, podaj nam prije svega milost da te neprestano ljubimo kao izvor svega dobra, te da vjerno nasljedujemo ono čemu si nas riječju i primjerom poučio; Isuse, Sine Božji, koji s Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ po sve vijeke vjekova. Amen.

Pjesma: *Sakramentu veličajnom* (PGPN br. 243)

Molitveni zazivi

Pomolimo se zajedničkom molitvom Bogu, koji nam je u svome Sinu darovao dobroga pastira naših duša. Molimo ga govoreći:

Oče nebeski, usliši naše molitve!

1. Za tvoju Crkvu: da vjerno hodi putem svoga učitelja Isusa Krista i svojim životom svjedoči radosnu vijest spasenja, *molimo te.*

2. Za sve koji su se odazvali tvome pozivu i stavili se u službu Crkve: da u poslušnosti poticajima tvoga Duha napreduju na putu svetosti, *molimo te.*

3. Za sve koje pozivaš u svoju službu: da smognu snage ostaviti sve i slijediti Krista na putu kojim je on prošao, *molimo te.*

4. Za ovu našu zajednicu: da tvojom milošću ispunjena neprestano raste u zajedništvu i ljubavi po primjeru biskupa Josipa Marčelića i blažene Marije Propetoga, *molimo te.*

5. Za preminulu braću i sestre: da ih oslobodiš svake sjene grijeha i primiš u svoje očinsko krilo, *molimo te.*

Oče nebeski, primi prošnje koje ti upućujemo, molimo te, zapali u nama oganj Duha Svetoga i čuvaj nas na putu koji nam je pokazao tvoj ljubljani Sin.

Završna molitva

Dobri Pastiru, Isuse Kriste, hvala ti na ovim trenucima što smo ih proveli pred tobom. Hvala ti što si nas krijepio svojom riječju i svojom ljubavlju. Hvala ti što nas ohrabruješ vjerničkim svjedočenjem biskupa Josipa Marčelića i blažene Marije Propetoga i po njima nam pokazuješ da je život s tobom ono najbolje što nam se može dogoditi. Podaj nam milost da zauvijek budemo tvoji: vjerni, odani, ustrajni, puni milosrđa i ljubavi, da budemo istinski tvoji učenici. Hvala ti što si s nama u euharistiji. Daj nam da se uvijek napajamo na ovom vrutku života. Amen.

Pjesma: *Divnoj dakle* (PGPN br. 264)

Pjesma: *Blagoslovljen* (PGPN br. 272)

Pjesma za kraj: *Ja sam s vama* (PGPN br. 273)

pripremila: s. M. Jelena Krilić

U križu je spas

Igrokaz o biskupu Josipu Marčeliću

ULOGE: Pripovjedač, dječak-grb, biskup Josip Marčelić, majka, djevojka Marija Petković

(na scenu dolazi dječak – drži velik grb biskupa Josipa Marčelića – U križu je spas – dok pripovjedač govori)

PRIPOVJEDAČ: U mjestu Preku na otoku Ugljanu 23. ožujka 1847. godine rodio se dječarac u obitelji Marčelić i dobio ime Josip Grgur. Tom dječaku škola nije bila velik problem, dapače, volio je knjigu, učenje i školske zadaće.

DJEČAK-GRB: *(proviri glavom iza velikoga kartonskoga grba i začuđeno pita)* Što si to rekao? Volio je školu?

PRIPOVJEDAČ: Upravo tako! Nakon školovanja u Preku na otoku Ugljanu prešao je u Zadar i potom svojoj majci rekao radosnu vijest.

(na scenu dolaze majka i mladić – biskup Josip)

MAJKA: Sine Josipe, vidim da su tvoje misli negdje daleko, kao da nešto želiš reći, ali tvoje usne još šute, ne drži dugo majčino srce u nezvjesnosti!

BISKUP: Majko, uvijek si me dobro poznavala! U mom govoru i u mojoj tišini. Imaš pravo, već dulje vrijeme moje srce želi ti nešto reći. Majko, s tvojim blagoslovom, pošao bih u sjemenište! Htio bih biti svećenik.

MAJKA: Sine Josipe, nisi me mogao više usrećiti! Moja je duša radosna što Gospodin zove jedno od moje devetero djece da mu tako služi u svetoj Crkvi. Budi dobar svećenik, Božji svećenik! Budi dobar pastir Božjem puku i otvoren onome što Gospodin bude od tebe tražio, bez obzira na žrtvu! I najvažnije – ne zaboravi

siromāha, jer i naš Gospodin Isus Krist bio je siromah.

(majka i sin se zagrlje i odlaze sa scene dok pripovjedač govori)

PRIPOVJEDAČ: Ove majčine riječi ostale su zauvijek zapisane u srcu mladića Josipa i ispunile su se u njegovu životu. Nakon završene škole u sjemeništu »Zmajević« u Zadru... *(pripovjedača ponovno prekida dječak-grb koji ponovno izviruje iza kartona)*

DJEČAK-GRB: Uuuuuuuu Zmajević, to zvuči strašno! Mora da su se sa zmajevima borili kao sveti Juraj ili Mihael arkandeo? *(gestikulira rukom po pozornici borbu mačem dok ga pripovjedač začuđeno gleda i polagano prekida nastavak teksta)*

PRIPOVJEDAČ: Daaaaakle... Nakon završetka potrebne škole i fakulteta, mladi svećenik Josip slavi svoju mladu misu 25. rujna 1870. godine. Nakon toga nastavlja studij u Beču gdje postaje doktor bogoslovja.

(dalje se nastavlja kao maleni dijalog između pripovjedača i dječaka-grba)

DJEČAK-GRB: E pa za tu bolest još nisam čuo!

PRIPOVJEDAČ: *(smijući se)* Nije to bolest, postao je profesor i poučavao je Novi zavjet u Zadru.

DJEČAK-GRB: To ima više smisla. No kada ćemo mi doći do onoga moga važnog dijela?

PRIPOVJEDAČ: Tvoga dijela?

DJEČAK-GRB: Da! Moga dijela! Pa zašto cijelo vrijeme nosim ovo na sebi? Znaš, nije ti to

tako lako, težak je ovaj križ. *(pokazuje na križ na grbu, a pripovjedač nastavlja)*

PRIPOVJEAČ: Zaista bijaše teška zadaća prihvatiti biskupstvo. Naš Josip najprije je bio imenovan biskupom kotorske biskupije, a nedugo zatim i biskupom dubrovačke biskupije, 18. svibnja 1894. godine. Imenovao ga je papa Lav XIII.

DJEČAK-GRB: *(ponovno izvirujući govori):* Uuuuuuu Lav, baš snažno ime za papu.

PRIPOVJEAČ: Svaki biskup, kada preuzima biskupiju koja mu je dodijeljena, treba smisliti, možemo ga tako nazvati, svoj logo – svoj grb i geslo pod kojim će voditi biskupiju. Tako je i biskup Marčelić uzeo grb. *(pokazuje rukom na dječaka koji se slučajno okrenuo leđima publici, pripovjedač mu gestama pokazuje da se okrene, dječak zapne pa skoro padne i tek se onda okrene na pravu stranu)*

DJEČAK-GRB: Eto, to je sada moj dio, a ja sam uprskao! Časna će biti »presretna«, a lijepo mi je rekla da trebam samo stajati i šutjeti. Ne znam zašto, ali posebno je naglasila ovo *šutjeti*. *(pripovjedač nastavlja)*

PRIPOVJEAČ: Dakle, uzeo je grb s dva polja na kojemu je prikazana lađa na uzburkanom moru.

DJEČAK-GRB: To je zato što je bio Dalmatinac, kao sveti Jeronim.

PRIPOVJEAČ: A u gornjem dijelu križ obasjan nadzemaljskim sjajem, te geslo: *In cruce salus*.

DJEČAK-GRB: Ili po naški: U križu je spas.

PRIPOVJEAČ: Biskup Marčelić zračio je ljudskom plemenitošću, ljubavlju, nesebičnošću i učenošću. Kad je on od 1894. do 1928. godine vodio dubrovačku biskupiju u njoj je bila 61 župa, podijeljene u 6 dekanata, s otprilike 77.000 katolika.

DJEČAK-GRB: *(iznenađeno)* Ma daaaaaaj!

PRIPOVJEAČ: Ne samo to: napisao je oko 50 pastoralnih poslanica svojim vjernicima, redovito je pohađao župe, upoznao je male ljude i bio im jako blizak. Održao je biskupijsku sinodu kakva nije bila održana 137 godina prije njega. A posebice se brinuo za siromahe – upravo onako kako ga je uputila njegova majka kad je čula da mu je želja postati svećenik.

DJEČAK-GRB: Silan čovjek taj biskup Marčelić! Sve je to meni o biskupu jasno, ali mi jedno nikako nije jasno!

PRIPOVJEAČ: Što to?

DJEČAK-GRB: Pa to, kakve veze ima taj biskup s mojom časnom koja mi je rekla da samo stojim i nosim ovaj ogromni grb i šutim?

PRIPOVJEAČ: Kako se zovu vaše časne?

DJEČAK-GRB: Zovu se *naše časne*.

PRIPOVJEAČ: Ma, kako se zove zajednica kojoj pripada tvoja časna?

DJEČAK-GRB: Ahaaaa... puni naziv: Družba Kćeri Milosrđa Trećega samostanskog reda sv. Franje. To nas je toliko drilala da naučimo da me sad tko u pola noći probudi znao bih!

PRIPOVJEAČ: Znaš li tko je utemeljiteljica te Družbe?

DJEČAK-GRB: E, kako ne bih znao! To je blažena Marija Propetog Isusa Petković *(krene pjevati iz svega glasa)* »Biseru iz maaaaaalog Blata, diko roda hrvatskoga...«

PRIPOVJEAČ: *(polako ga stišava)* Dobro, dobro! Jednom dok je biskup Marčelić bio u pohodu župi Svih svetih u Blatu upoznao je i mladu djevojku Mariju Petković. Ona je biskupu u ispovijedi povjerila nešto važno.

DJEČAK-GRB: *(šapćući)* A što to?

(na scenu dolaze biskup i djevojka Marija)

BISKUP: Imaš li, Marijo, još nešto na srcu što bi željela reći?

MARIJA PETKOVIĆ: Oče biskupe, u srcu osjećam poziv, poziv da svoj život dadnem Isusu, ali opet osjećam da je moje srce stvoreno da ljubim Boga u svome bližnjemu, u onima o kojima se nitko ne brine, o zapuštenoj djeci, o siromasima. Osjećam da me Isus zove da budem njegova, ali ja sam tako bijedna, ne znam što da radim, oče biskupe. Kako to da ja vodim neku novu družbu? Kako to da Bog izabire baš mene?

BISKUP: Draga Marijo, Gospodin ti je dao posebnu milost. Nemoj bježati od onoga na što te Gospodin poziva. Bilo je teško ostaviti svoju kuću, majku i sve što si imala, ali ne boj se, Gospodin je s tobom. Za sada ostani u Blatu, a za dalje Gospodin će voditi. Ne boj se, zna Gospodin što želi i na što te poziva. I ja ću biti uz tebe!

(biskup odlazi na jednu stranu pozornice, a Marija na drugu, i jedno i drugo vade i čitaju pisma)

PRIPOVJEDAČ: Od tada biskup vodi mladu Mariju i dopisujući se s njom upućuje ju polako što će i kako dalje raditi. Nastupile su neke nove okolnosti. Zbog ratnih događanja otišle su sestre Službenice milosrđa koje su u Blatu odgajale djecu i vodile pučku kuhinju. Nakon završetka Drugoga svjetskog rata bilo je puno djece siročadi i mnogo gladnih usta koje je trebalo nahraniti. To je paralo srce i biskupu i Mariji, pa biskup Marčelić Mariji piše ovako:

BISKUP: Providnost Božja ravna svemirom i svakom stvari što se na svijetu događa. Ti si više puta rekla da želiš sve svoje i svoj život žrtvovati za svoje domaće u Blatu. Eto ti prigode! To je volja Božja za tebe! Kćeri moja, uzdaj se u Boga. On je stvar uputio pa će je i dalje voditi. Moja je želja da se jedan zavod na otoku Korčuli utemelji za odgoj djece.

DJEČAK-GRB: Čekaj, čekaj dalje znam i ja! Marija je 1920. godine osnovala Družbu koja se brine za sirotnu djecu. Dolaze mnoge djevojke k njoj i postaju sestre Kćeri Milosrđa! Otišle su u druge zemlje, čak na drugi kontinent, u Južnu Ameriku! Danas su i u Africi! U mnogim zemljama rade s djecom i starijima. Kćeri Milosrđa – to su naše časne! Nedavno su proslavile i sto godina svoje velike družbe!

PRIPOVJEDAČ: Upravo tako!

DJEČAK-GRB: A što je kasnije bilo s biskupom?

PRIPOVJEDAČ: Biskup je bio uz novu, mladu Družbu na njezinim počecima i bodrio Mariju pastirskom skrbi, pisao je Mariji Propetoga mnoga pisma, a u jednom joj je napisao i ovo, da zna kako će upravljati svojim sestrama:

BISKUP: Vi budite njima starješica, a istodobno zadnja sestra. Ako je potrebno, Vi budite bo-si a one obuvene, Vi gladni a one založene, po primjeru milog nam Spasitelja Isukrsta.

PRIPOVJEDAČ: Biskupa Marčelića, koji se iscrpio radom u Božjem vinogradu, polako napuštaju snage, no raduju ga vijesti da mlada Družba u Blatu napreduje i da se nastavlja djelovanje milosrdne ljubavi prema djeci i starim i bolesnim ljudima. Biskup Josip umire ovom svijetu i rađa se vječnom životu 31. kolovoza 1928. godine. Njegov je život bio ispunjen radom na Božjoj njivi. Kao dobar pastir dubrovačke biskupije bio je otvoren svemu onome što je Gospodin tražio od njega, bez obzira na žrtvu koju je zbog toga morao podnijeti.

DJEČAK-GRB: Blago nama i našem narodu kada imamo tako dobre biskupe i naše drage časne!

*napisala: s. M. Kristina Injić,
vjeroučiteljica u SŠ Novska*

*Pouka Majke Marije Propetoga
na godišnjicu utjelovljenja Družbe,
25. ožujka 1942.*

Cilj i duh naše družbe

Sestre i kćeri moje drage u Kristu, časne zaručnice Isusove! Danas kad slavimo milosrđe vječnog nebeskog Oca prema čovječanstvu, sjećajući se dana kad nam je poslao svoga preljubljenoga Sina, utjelovljenu Riječ, svjetlost i život, vječnu ljubav, otкупitelja svijeta, slavimo također i dan kad je započela ova mala Kristova družba, kao sitno, nevidljivo gorušičino zrno u krilu svete Crkve, kao dijete ljubavi i milosrđa Božjega.

Kako sam ja već pripadala u svijetu Trećem redu sv. Franje, i po savjetu blagopokojnoga biskupa suutemeljitelja dr. Josipa Marčelića, i ova družba pripada Franjevačkom redu, ovom snažnom i plodnom stadu svete Crkve, stablu male braće sv. oca našeg Franje. Da, bilo je potrebno da se ova mlada, još nejak biljka osloni na snažno stablo i tako podupre da bude zaštićena i da se ne slomi kad se podignu bure i oluje.

Volja našega Gospodina, Isusa Krista, pri utemeljenju ove družbe, bila je da se putem duhovnih i tjelesnih djela milosrđa širi i rasprostire poznavanje božanske ljubavi. Ali njegova je glavna želja bila da nađe srca koja će razumjeti njegovu ljubav i ljubiti ga. Htio je naime da ima na zemlji mjesto koje će biti kao ognjište ljubavi, kamo će on silaziti da se odmara, bliže svojih ljubljenih zaručnica koje žive samo iz ljubavi prema svom božanskom zaručniku i misle jedino kako da zadovolje njegovu

presvetu volju, da utješe i razvesele njegovo srce. Zato vas sa suzama danas u Isusu molim nastojte kćeri moje da Družba odgovori svojoj svrsi i želji njegova presvetog srca.

Neka svaka sestra u svom srcu sve više i više ljubi Krista, našega gospodina i učitelja, našeg jedinog ljubimca! Neka se naročito nadstojnice trude da u njihovim kućama uvijek plamti sve veća ljubav u srcima sestara, da u njihovoj duši razari oganj božanske ljubavi, tako da govore jedino o ljubljenu Isusu, da misle samo na njega, da sva svoja djela upravljaju njemu jer ova družba postoji samo radi njega, samo zato da bude žarište ljubavi prema Kristu, našoj Propetoj Ljubavi. Nastojte da ova družba u njemu i po njemu napreduje, prije svega u duhovnom životu, zatim u apostolskom djelovanju. A to će sve s lakoćom napredovati i razvijati se, ako sestre budu ljubile Krista i učile Kristov nauk: tumačenje svetoga evanđelja i duhovni život, jer je Krist život naše duše.

Svaka nadstojnica mora zabilježiti koliko se učinilo za duhovni život sestara i kakav se napredak postigao u školama, misijama i ostalim djelima. Tako ćemo imati povijest svih djela i jasan pregled napredovanja Družbe, kao i svake kuće i svake sestre.

Svaki mjesec neka nadstojnica održi poseban sastanak sa savjetnicama i starijim sestrama da se ustanovi što se mora poduzeti da se poboljša duhovni život sestara, da se kontrolira napreduju li u učenju, u misijskom radu itd., a tako i u materijalnim stvarima. Kuća koja ne napreduje – nazaduje, a kao takva ne smije da postoji, već je treba dokinuti kao što se sječe nerodno stablo.

Sestre drage, danas – na godišnjicu utemeljenja naše družbe, molim vas i na srce vam stavljam: čuvajte njezin duh u Kristu. Kćeri moje, danas na blagdan naše družbe, molim vas, zaklinjem vas, budite svete kao prve sestre naše družbe, jer ste i vi kao njezini stupovi i temelji koji je drže.

Pomozite mi, drage sestre, jer ja ne mogu sama. Naročito vi, drage sestre, vječnih zavjeta! Pomozite mi vi na osobit način, jer mlađe slijede starije. Zato, kćeri mile, počnite već od danas svetiji život u ljubavi prema milom Isusu, u dražoj zajednici, dajući dobar primjer ostalima. Budite tako savršene da svi mogu reći: »Ovo su zaista prave redovnice.«

Milo je raditi za našega ljubljeno-ga Boga. I ja bih bila sretna umrijeti u radu u neprekidnoj aktivnosti za njega, vršeći njegovu presvetu volju. Sestre drage, kako je slatko sve točno vršiti kad se zna da je za ljubljenoga Krista. Živimo, kćeri mile, i radimo sve samo za njega i radi njega i djelujmo da se i drugi spase i budu sretni u njemu!

Sestre mile, sve za ljubav i sve samo za njega! U njemu vas ljubim i blagoslivljam!

*Pouka majke Marije Propetoga
Caseros, 18. srpnja 1951.*

***Naše je tijelo Bogu posvećeno
– stoga ga trebamo sačuvati
čisto i zdravo***

Sve ste vi, kćeri moje, u dobi u kojoj možete razumjeti što su čovječje tijelo i duša, te da jedno s drugim trebaju biti usko povezani, budući da je ne samo duša nego i tijelo posvećeno Bogu. Isus nas je odabrao da mu dušom i tijelom služimo, te tako proslavimo Oca, stvoritelja neba, zemlje i ljudskog roda.

Stoga ako duša želi vjerno služiti Boga, prema njegovim svetim namjerama, treba se brinuti da sačuva svoje tijelo zdravo, jer zdravo tijelo boravi u zdravoj duši. Također i u bolesnom tijelu boravi zdrava duša, ali ako smo tjelesno zdrave možemo bolje proslaviti Boga u apostolatu. Bog se može proslaviti i u našem bolesnom tijelu, ali ne ako smo do toga došle našom krivnjom.

Pri ustanovljenju Družbe, biskup je rekao vašoj duhovnoj majci: »Brini se da sačuvaš zdravo svoje tijelo, jer Bogu hvala, duša ti je zdrava«, ali se to može poremetiti ako se tvoje tijelo razboli. Ne može se igrati sa zdravljem koje nam je Bog dao, jer bi to bilo protiv volje Božje. Tijelo nije naše nego Božje – zato ga trebamo upotrijebiti za njegovu službu. Koliko samo ljudi troše vremena da proučavaju i otkriju kako se može čuvati zdravlje i produljiti čovječji život.

Gospodin kaže: »Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga« (Mk 12,31). Naime, želi reći da treba čuvati svoje vlastito tijelo, a zatim da čuvamo i tuđe kao što čuvamo svoje. Ne kaže da se brinemo za druge, a da zanemarimo sebe.

Naše tijelo, koje je na dan našega redovničkoga zavjetovanja posvećeno Bogu, trebamo sačuvati čisto i zdravo, jer ga je Bog stvorio zdravoga. Uzimati hranu koja nam može naškoditi ili ne jesti koliko je potrebno, izložiti se stradanju ili na bilo koji način zanemariti svoje zdravlje, a zatim reći: »Volja je Božja da sam bolesna«, ne može biti ispravno jer Bog ne može željeti zlo. Ona koja ne čuva svoje zdravlje, griješi protiv pete Božje zapovijedi, te se o tome mora optužiti na ispovijedi.

Treba strepiti kad koja oboli, premda nam se činilo da je bolest jednostavna i da nije teška, kao na primjer gripa, budući da svaka bolest ostavlja svoje posljedice. Ako se osoba dovoljno ne čuva, mogla bi ostati zauvijek bolesna, a ako je riječ o zaraznoj bolesti, mogla bi širiti zarazu među drugima.

Nemojte tako raditi, kćeri moje, jer biste time narušavale planove i zakone Božje. Zbog posljedica koje to donosi, mogle biste počiniti težak grijeh. Naše tijelo je Božje divno djelo koje nam je dao da se njime služimo kao sredstvom, ali ako ga ne bismo čuvali zbog našega nemara, narušavale bismo Božje djelo i radile protiv njegove svete volje.

Blagoslivlja vas vaša duhovna majka.

s. M. Anamarija Vuković,
vjeroučiteljica u OŠ »Tin Ujević« u Osijeku

Nemoguće je biti u svećevnoj blizini i ostati nepromijenjen

Hodočašće u Krašić, 5. veljače 2022.

Naša redovnička zajednica »Gospe Anđeoske« iz Osijeka zaputila se na hodočašće u Stepinčev Krašić. Bila je to želja i potreba duše i izraz odanosti velikanu povijesti Crkve u Hrvata. Kilometar za kilometrom promiču putokazi: Zagreb, Jastrebarsko, Brezarić i evo nas u Krašiću... U srcu se nešto zbiva, poput onoga ponosa kad igra hrvatska nogometna reprezentacija.

Susrećemo domaćega župnika Ivana Vučaka koji nam se obradovao kao hodočasnica iz daleka i odmah nas uputio u spomen kuću u kojoj je bl. Alojzije Stepinac proveo posljednje godine svoga života. Ulazimo u sobu i obuzimaju nas osjećaji koji se ne mogu izreći – tu je živio svetac, tuda su njegove noge kročile, tu je molio, tu je onog 10. veljače 1960. u njegovim rukama gorjela svijetla dok je ležao na smrtnoj postelji.

U župnoj crkvi župe Presvetoga Trojstva pred blaženikovim oltarom izljevamo svoje zahvale Bogu, predajemo mu svoje nakupljene te-

rete i molimo blaženikov zagovor u molitvama za sebe i za sve one za koje smo obećale moliti. S hodočasnica karlovačkih dekanata koji su u Krašić došli pješice slavimo svetu misu koju predvodi domaći župnik. U propovijedi govori o našoj hodočasničkoj žrtvi koju smo podnijeli dajući se na put i ostavljajući svoje domove da bismo došli na ovo samotno mjesto u kojem želimo susresti Boga i zahvaliti za našega blaženika i njegovu žrtvu. Govorio nam je o bl. Alojziju Stepincu kojega je usporedio s mudrim Salomonom kojemu je Gospodin rekao da će mu dati ono što bude tražio, a naš je blaženik tražio samo volju Božju. Potaknuo nas je da se zapitamo tražimo li i mi od Gospodina ispunjenje njegove volje u našem životu? Je li to što tražimo njegova volja za nas? Stoga doći u Krašić, znači s našim blaženikom moliti za volju Božju u našem životu, moliti za blaženikov zagovor da dopustimo Bogu da nas mijenja. Stoga nam je propovjednik poželio da kad se zaputimo svojim domovima budemo barem malo drukčiji nego kad smo došli u Krašić.

Ovaj sveti čovjek, kako ga je prozvala naša bl. Marija Propetoga, mijenja nas hodočasnike, mijenja naš pogled na svijet, na braću i sestre, na naše bližnje, pa i na naše neprijatelje. Nemoguće je biti u blizini sveca i ostati nepromijenjen.

s. M. Anamarija Vuković,
vjeroučiteljica u OŠ »Tin Ujević«
u Osijeku

Duhovna obnova za djevojke

U subotu, 26. veljače 2022. u samostanu sestara Kćeri Milosrđa u Novskoj okupilo se 16 djevojkama kako bi dan posvetile Gospodinu, razmišljale o svome životu, provele dan u zajedništvu sa sestrama Družbe Kćeri Milosrđa, s. M. Kristinom Injić, s. M. Jelenom Krilić, s. M. Anamarijom Vuković i kandidaticama Lucijom Juričić i Klarom Subašić. Djevojkama je pojašnjena tema duhovne obnove u kojoj su za početak promatrale svoj život poput rijeke, prepoznajući u njoj brzace i mirne tokove. Potom su u slici niti prispodobljavale sebi povezivanje s Isusom Kristom kao gospodinom koji bi trebao biti ona glavna nit u životu vjernika. Uslijedio je rad u skupinama, a zadaća im je bila da intervjuiraju neku od sestara i potom novinarски uredite taj razgovor.

U popodnevnom dijelu sudionice su se okušale u izradi rukotvorina kao prigodna dara koji bi ih trebao podsjećati na ovaj susret i po-

znanstva koja su tu sklopile. Djevojke su izradivale torbice za talente, a u njih su umetnule poruke osobi koja će dobiti tu torbicu. Time su htjele jedna drugu potaknuti da se sjete iskustava iz duhovne obnove i još više da svaki dan koriste svoje talente i njihove plodove sabiru u duhovnu riznicu.

Potom je bila prigoda za vrhunac duhovne obnove, a to je ispit savjesti kao priprema za ispovijed i ulazak u euharistijsko slavlje. Djevojke su sabrale svoje misli i osjećaje te primile pismo od nebeskog Oca na koje su trebale odgovoriti.

Euharistijsko je slavlje predslavio župni vikar župe sv. Luke evanđelista Robert Medved.

Ovakvi susreti raduju i djevojke i sestre koje ih pripremaju i vode. Vjerujemo da se i Isus raduje ovakvom zajedništvu i blagoslivlja ga u svojoj ljubavi i svome milosrđu za sve one koji mu žele otvoriti vrata srca i dopustiti da ih vodi stazom života.

Lucija Juričić,
kandidatica u Družbi Kćeri Milosrđa

U nedjelju, 6. veljače 2022. u 15 sati u samostanskoj kapelici Družbe Kćeri Milosrđa u Novskoj dvije su mlade djevojke, Lucija Juričić iz Zagreba i Klara Subašić iz Bugojna, započele svoju kandidaturu u toj družbi. Time je započeo njihov put formacije za ulazak u redovnički život u duhu karizme milosrđa kako ga je živjela bl. Marija Propetoga i ostavila u plog svim Kćerima Milosrđa. Obred primanja predvodila je provincijalna predstojnica s. M. Emila Barbarić nakon molitve devetoga časa. Evanđeoski ulomak od liturgije dana poslužio je za razmatranje i prebiranje Božje riječi u srcu. Poticajnom riječju s. Emila je ohrabrila djevojke na ustrajan hod započetim putem i potom ih pre-

dala njihovoj učiteljici s. M. Kristini Injić. Svaka je kandidatica dobila križ kao znak pripadnosti Družbi i vidljiv poticaj na suobličavanje Kristu raspetomu. Dobile su i Časoslov bl. Marije Propetoga te knjigu Tome Kempenca *Nasljeduj Krista*.

Cijela je zajednica zahvalna Bogu za dva mlada života koja mu se žele posvetiti u redovničkom pozivu i moli ga da ih blagoslovi i vodi na tom putu. Iskrenim čestitkama sestre su izrazile dobrodošlicu i podršku svojim kandidaticama, na čemu im od srca zahvaljujemo. Neka nas sve prati Božji blagoslov i zagovor naše blaženice da naša družba doista bude mjesto u kojem Isus prebiva i blagoslivlje ovaj svijet.

Osmosmjerka

M	U	A	B	Ž	U	R	D	K	R	D	S
I	A	V	T	I	L	O	M	P	I	U	♥
L	M	N	A	D	A	T	K	E	U	B	B
O	A	A	P	I	S	O	J	T	Ž	R	L
S	R	D	R	U	R	K	E	K	A	O	A
R	I	U	P	Č	I	M	J	O	R	V	T
Đ	J	H	U	U	E	R	E	V	E	N	O
A	A	L	S	LJ	K	L	E	I	J	I	O
C	A	R	I	T	A	S	I	Ć	V	K	K
P	I	T	E	V	S	A	I	Ć	K	S	E
♥	E	O	T	A	C	V	A	B	U	LJ	R
LJ	U	G	LJ	A	N	R	I	T	S	A	P

BISKUP
BLATO
CARITAS
DRUŽBA
DUBROVNIK
DUH
JOSIP
KĆERI

KORČULA
KOTOR
LJUBAV
MARČELIĆ
MARIJA
MILOSRĐA
MOLITVA
NADA

OTAC
PASTIR
PETKOVIĆ
PREKO
SUUTEMELJITELJ
SVETI
UGLJAN
VJERA

RJEŠENJE: _ _ _ _ _

**Molitva
bl. Mariji Propetoga**

**Bože, Oče dobri,
bogat milosrđem,
spasio si nas križem
Sina svoga Isusa Krista.
Zapali u našim srcima,
po zagovoru
bl. Marije Propetoga,
vatra svoje ljubavi,
da ljubimo tebe
iznad svega
i braću svoju
u Kristovoj ljubavi.
On je Bog
i s tobom živi i kraljuje
u jedinstvu Duha Svetoga,
po sve vijeke vjekova.
Amen.**

Molimo javite o
dobivenim uslišanijima
po zagovoru
bl. Marije Propetoga:

Družba Kćeri Milosrđa
TSR sv. Franje

Ive Mallina 4
HR-10000 Zagreb

tel. 01 46 77 609;
faks 01 46 77 986

e-mail:
provincija@kcerimilosrdja.hr

www.marijapropetog.hr

**TEBI MAJKO – glasilo Svetišta
bl. Marije Propetoga Isusa Petković**

Osnivač:

Općina Blato – Odbor za promicanje štovanja
bl. Marije Propetoga Isusa Petković

Izdavač:

Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje
Ive Mallina 4, HR-10000 Zagreb

Glavna i odgovorna urednica:

s. M. Juliana Beretić

Pomoćnica glavne urednice i lektorica:

Katica Knezović

Uredničko vijeće:

s. M. Emila Barbarić, s. M. Vlatka Bratinščak,
s. M. Jasna Crnković, s. M. Jasminka Gašparović,
s. M. Janja Jurman, Katica Knezović,
s. M. Jelena Krilić, s. M. Fatima Kršlović,
s. M. Silvana Milan, s. M. Neliya Pavlović,
Teo Šeparović, s. M. Angelina Tokić

Fotografije:

Arhiv Hrvatske provincije Krista Kralja i družbine vrhovne kuće u Rimu te sudionici događanja i privatne.

Adresa uredništva i vicepostulature:

Radoševa glavica 16, HR-20340 Ploče-Stablina;
tel. 00 385 20 679 969
e-mail: provincija@kcerimilosrdja.hr

Oblikovanje, grafička priprema i tisak:

Tiskara Rotim i Market

Naklada: 1500 primjeraka

<http://marijapropetog.hr/tebi-majko/>

Glasilo izlazi tromjesečno

Godišnja pretplata:

Republika Hrvatska 40 KN • BiH 10 KM • ostale europske zemlje 10 EUR • zrakoplovne pošiljke 20 USD ili kunska protuvrijednost

Računi glasila: za pretplatu i priloge podrške u Hrvatskoj poštanskoj banci,

Kunski i devizni račun:

HR26 23900011100341407

BIC code: HPBZHR2X

Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje,
Ive Mallina 4, HR-10000 Zagreb,
s naznakom: za glasilo

Blato

Kuća matica Družbe Kćeri Milosrđa
i Svetište bl. Marije Propetoga
Ulica 79., br. 5, HR-20271 Blato
tel. 020 852 800; faks 020 852 806
e-mail: samostanblato@gmail.com

www.marijapropetog.hr

»A ja vam kažem, sve ono što činimo
zadnjem siromahu, siroti, bolesniku
činimo Isusu Kristu
(usp. Mt 25,36).

Srce koje ljubi snalazi se, stvara
da pomogne i da dadne drugome.«

bl. Marija Propetoga

Zaklada »Blažena Marija Petković«
i nadalje pomaže u školovanju srednjoškolaca
i studenata, djece iz siromašnijih obitelji, a
potrebe su iz dana u dan sve veće. Svjesni
smo toga da nitko od njih ne bi smio biti
uskraćen u školovanju koje im otvara vrata
za osamostaljenje i pomaganje mlađoj braći i
sestrama, kao i u uzdržavanju obitelji.

Svjesni smo i toga da nikome u ova bremenita
vremena nije lako, ali ipak s pouzdanjem
kucamo na vaša vrata sa zamolbom da ne
zaboravimo našu braću i sestre u potrebi,
posebice djecu koja se bez školovanja ne mogu
nadati boljoj budućnosti – tu im nadu ne
smijemo ugasiti.

Imajmo hrabrosti od onoga malo odvojiti za one
koji nemaju ni toliko. Bog vas blagoslovio!

Kunski i devizni račun:

IBAN: HR6824080021100022172

SWIFT/BIC: PAZGHR2X

Partner banka d.d. Zagreb

HR-10000 Zagreb, Vončinina 2

Zaklada »Blažena Marija Petković«

Ive Mallina 4, HR-10000 Zagreb

tel. 01/46 36 797; faks 01/46 77 986

e-mail: zaklada.bmp@kcerimilosrdja.hr

Naslovnica – grob biskupa Josipa Marčelića u rodnom mu
Preku na otoku Ugljanu, u župnoj crkvi Gospe od Ružarija,
podno oltara bl. Marije Propetoga.

Ovitak – procesija na poluotočiću Prižbi od mjesta u šumi gdje
je bl. Marija Propetoga pisala pravila svoje nove družbe do kapeli-
ce u samostanskoj kući za odmor sestara Družbe Kćeri Milosrđa.

Sestre drage, danas – na godišnjicu utemeljenja naše družbe, molim vas i na srce vam stavljam: čuvajte njezin duh u Kristu. Kćeri moje, danas na blagdan naše družbe, molim vas, zaklinjem vas, budite svete kao prve sestre naše družbe, jer ste i vi kao njezini stupovi i temelji koji je drže.

Pomozite mi, drage sestre, jer ja ne mogu sama. Naročito vi, drage sestre, vječ-
nih zavjeta! Pomozite mi vi na osobit način, jer mlađe slijede starije. Zato, kćeri mi-
le, počnite već od danas svetiji život u ljubavi prema milom Isusu, u dragoj zajednici,
dajući dobar primjer ostalima. Budite tako savršene da svi mogu reći: »Ovo su zaista
prave redovnice.«

bl. Marija Propetoga